

Kommitté 2: Centerpartiets klimathandlingsplan

Motioner med koppling till programmet

Centerpartiets partistämman 29 september - 1 oktober 2023

Centerpartiet

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Yttrande Partistyrelsen.....	2
Flyttade att-satser	7
Förslag till beslut: Besvarad.....	8
Förslag till beslut: Avslag	11
Reservationer i Partistyrelsen	11
Att-satser	11
2.1 Ja till kärnkraft.....	17
2.2 Hur skapar vi förutsättningar för förnyelsebar energi	17
2.3 Förbered svensk lagstiftning för SMR-revolutionen	18
2.4 Borttagning av fossila subventioner i jordbruket.....	20
2.5 Värna ett teknikneutralt och robust elsystem	21
2.6 Reformera miljöbalken - för klimatets bästa.....	22
2.7 Statligtån för solpaneler	24
2.8 Motion om översyn av miljöbalken.....	26
2.9 Kärnkraft och uranbrytning	26
2.10 Motion om att ta bort det kommunala vetot gällande havsbaserad vindkraft	28
2.11 MOTION ANG. HÖG TID FÖR EN SAMLAD MILJÖPRÖVNING VID GRUVETABLERINGAR	29
2.12 Förenkla och Förtydliga Prövningsprocesserna för Havsbaserad vind i Sveriges ekonomiska zon	31
2.13 Vindkraft och energi för hela Sverige.....	32
2.14 Främja lokal produktion av elenergi.....	36
2.15 Motion om ett energisystem för klimatomställningen	38
2.16 Vindkraft till havs och det kommunala vetot	40
2.17 Motion för återinförande och utökning av elbilsincitament.....	41
2.18 Motion att göra det mer förmånligt för privatpersoner att investera i solceller.....	43
2.19 Underlätta för solceller	44
2.20 Angående uranbrytning.....	46
2.21 Mer hållbar energi till lokal nytta	47
2.22 Skattereduktion på Miljövänliga drivmedel	48
2.23 Flyttad att-sats från Motion 9.7 Utveckling av energipolitik - fjärrvärmens möjligheter	49
2.24 Flyttad att-sats från Motion 9.84 Incitament för ett hållbart resande	50

1 Yttrande Partistyrelsen

2

3 I programmet *En folkrörelse för klimatet: få klimatomställningen gjord och skapa det svenska*
4 *klimatundret* finns flera förslag för en framgångsrik klimatomställning. Partistyrelsen lägger
5 fram ett antal reformer som möjliggör för alla att vara en del av klimatomställningen,
6 tillsammans med ett antal samhällsövergripande reformer.

7

8 Ett antal motionärer har lagt förslag som berör samma frågeställningar som programmet,
9 om bland annat olika energislag, statliga lån för grön omställning och tillståndsprövningar.
10 Dessa att-satser föreslås besvarade med hänvisning till programmet och dess att-satser.

11

12 För att klara klimatomställningen krävs alla utsläppsfria kraftslag. För partistyrelsen är det
13 tydligt att kärnkraften kommer att utgöra en del även av det framtida energisystemet.
14 Förnybar energi som sluter kretsloppet är på lång sikt alltid det bästa alternativet för
15 energisystemet, men hänsyn måste tas till klimatkrisens akuta karaktär som inte medger att
16 fossilfria alternativ utesluts. År 2040 vill Centerpartiet att Sverige och EU ska vara fritt från
17 nettoutsläpp av växthusgaser. För att nå dit, krävs det att vi bryter fossilberoendet och
18 storsatsar på de klimatsmarta innovationer som är förutsättningen för den hållbara
19 utvecklingen.

20

21 För att omställningen till ett hållbart samhälle ska lyckas krävs stora mängder energi. Därför
22 har Centerpartiet sedan tidigare presenterat en färdplan för att fördubbla den svenska
23 elproduktionen redan till 2030, med målet att växla upp klimatarbetet och fasa ut den ryska
24 gasen. Centerpartiet vill påskynda utbyggnaden av elproduktion i hela Sverige, inte minst i
25 södra Sverige.

26

27 För partistyrelsen är det tydligt att tillståndsprocesserna för vindkraft och uppgradering av
28 befintlig vindkraft, såväl på land som till havs, måste förenklas och göras snabbare, och det
29 är något som partiet aktivt verkar för. Det tas även upp i programmet *En folkrörelse för*
30 *klimatet: få klimatomställningen gjord och skapa det svenska klimatundret*. Centerpartiet ser
31 positivt på en utredning om hur Sveriges kommuner, utifrån lokala förutsättningar, har ett
32 eget ansvar att underlätta och uppmuntra lokal elproduktion. Vi ser även positivt på en
33 utredning av hur kommuner kan och bör stödja, uppmuntra och underlätta för
34 fastighetsägare att installera solceller, både på befintliga fastigheter och vid nybyggnation.

35

36 Solpaneler kan även användas i kombination med odling. Centerpartiet ställer sig positiva till
37 en utredning av hur Sverige kan ta tillvara framsteg inom odling under solpaneler, som ett
38 led i partiets vision att mångdubbla den svenska produktionen av solel de kommande åren.

39

40 Centerpartiet har i och med Alliansregeringens energiöverenskommelse 2009, och i
41 överenskommelsen från 2016, tydliggjort att kärnkraften inte ska få statligt stöd. Varken
42 direkt eller indirekt. Det är en viktig princip som Centerpartiet värnar. Den som vill bygga
43 kärnkraftverk på marknadsmässiga villkor är fri att göra det. I Sverige förekommer inte
44 någon utvinning av uran. Sedan en lagändring i 2018 är det i praktiken förbjudet utvinna
45 uran för att använda uranets fissila egenskaper. Centerpartiet röstade för införandet av
46 förbudet och partistyrelsen står fast vid åsikten att uranbrytning inte bör ske i Sverige.

47

48 Som framgår i programmet *En folkrörelse för klimatet: få klimatomställningen gjord och*
49 *skapa det svenska klimatundret* anser Centerpartiet att det är rimligt att bestämmelsen i
50 miljöbalken om begränsningen om tio reaktorer i samtidig drift tas bort. Miljöbalken ger idag
51 möjlighet att bygga kärnkraftverk vid Oskarshamn, Ringhals eller Forsmarks kärnkraftverk.
52 Dessa platser har alla förutsättningar i form av tillgänglig nätkapacitet, säkerhet,
53 ianspråktaga skyddszoner och de ligger på platser där det finns elunderskott. Om någon
54 aktör vill etablera nya reaktorer är det sannolikt snabbast och mest effektivt att göra det på
55 dessa platser.

56

57 Det finns idag spillvärme från kärnkraftverk som inte tas tillvara då det inte anses vara
58 kostnadseffektivt. Det föreligger dock inga juridiska hinder för att göra det.

59

60 För Centerpartiet är det viktigt att det ska vara enkelt att vara med i den gröna
61 omställningen. Centerpartiet har länge varit drivande för att det ska bli enklare att investera
62 i grön teknik och har bland annat initierat det gröna avdraget. Det innebär att privatpersoner
63 får en skattereduktion när de installerar grön teknik som solceller, lagring av
64 egenproducerad elenergi och laddningspunkter för elfordon. Centerpartiet föreslog i
65 vårbudgeten 2023 att införa ett utvidgat grönt avdrag och en klimatkredit som gör det
66 möjligt för privatpersoner och företag att investera i nya, klimatsmarta och energieffektiva
67 åtgärder, som exempelvis värmepumpar och solceller. Klimatkrediten är på 100 000 kronor
68 och är ett lån med statslåneränta garanterad av staten som betalas tillbaka på 20 år.

69

70 Fler solcellsanläggningar på privatbostäder är en av nycklarna för den gröna omställningen.
71 Trots att flera reformer genomförts skapar alltjämt lagar och regler kring bygglov otydlighet.
72 Detta trots att exempelvis uppförande av solenergianläggningar som följer taket och inte
73 påverkar byggnadens utseende i någon större utsträckning som regel ska vara
74 bygglovsbefriade. Detsamma gäller den övriga byråkrati som omgärdar installation av denna
75 typ av anläggningar. Partistyrelsen anser att installationer av solceller generellt bör vara
76 bygglovsbefriade. Ifråga om byggnader eller områden som ses som särskilt värdefulla anser
77 partistyrelsen att det finns vissa skäl att hävda den lokala rådigheten, men att installationer

78 som kan genomföras med hänsyn tagen till de lokala förutsättningarna bör bejakas, oavsett
79 byggnadens värde.

80

81 Vindkraftsetableringar är och ska fortsatt vara till gagn för de som bor i kommunerna. Det är
82 också därför som vi sedan länge förespråkat att regionalisera fastighetsskatten för industri-
83 och elproducerande fastigheter, som vind- och vattenkraftverk. Detta skulle skapa
84 långsiktiga ekonomiska morötter för kommunen och bidra till den lokala utvecklingen. Vi
85 tycker också det är rimligt att närboende, och inte bara markägare, ska få ersättning för den
86 påverkan som sker vid nybyggnation av vindkraft. Centerpartiet värnar det kommunala vetot
87 för etablering av såväl landbaserad som havsbaserad vindkraft inom kommunens gränser,
88 men vill reformera det för att skapa större förutsägbarhet genom att låta kommunen uttala
89 sig tidigare i processen.

90

91 Nya åtgärdsprogram ställer oproportionerligt höga krav på vattenkraften, och hotar
92 lönsamheten – och därmed möjligheterna att bidra med mer förnybar energi i Sverige.
93 Centerpartiet har därför tagit initiativ till att granska de nya åtgärdsprogrammen, för att se
94 till att lagen följs som det var avsett och att vattenkraften inte straffas i onödan. Vi vill till
95 exempel att man i högre utsträckning ska utnyttja olika undantag för att värna mindre
96 vattenkraftverk, det är viktigt både för elproduktion, men även för flera andra samhällsmål
97 som landsbygdsutveckling och kulturmiljön.

98

99 Elektrifieringen av fordonsflottan går fort – men inte tillnärmelsevis fort nog för att få ner
100 utsläppen och nå klimatmålen. Centerpartiet verkar sedan tidigare för att öka takten om
101 omställningen av fordonsflottan och är positiva till framtagandet av en nationell
102 omställningsstrategi med uttalade mål om när Sveriges fordonsmarknad ska vara helt
103 fossilfri.

104

105 Energiskatten är en punktskatt som man betalar på elnätsfakturan. Energiskatten betalas för
106 varje enskild kilowattimme som används vilket innebär att kostnaden är densamma under
107 hela året. Centerpartiet har sedan tidigare föreslagit sänkningar av elskatten, men anser inte
108 att energiskatten bör sänkas till den lägsta tillåtna nivån enligt EU:s energiskattedirektiv.
109 Partistyrelsen anser inte heller att energiskatten bör tas bort helt på sikt. Energibranschen är
110 också tveksam till ett borttagande då energiskatten används som motivering för att undvika
111 andra byråkratiska åtgärder för att uppfylla EU:s målsättningar om energieffektivisering.

112

113 Leveranssäker och stabil elförsörjning är en viktig förutsättning för svensk industri och
114 ekonomi, och inte minst för den gröna omställningen. Centerpartiet anser sedan tidigare att
115 de energislag som ger upphov till ökat behov av systemtjänster ska bekosta denna
116 merkostnad. Det är värt att notera att det som idag får störst påverkan på elsystemet och

117 därmed orsakar störst kostnader är ett snabbstopp av ett kärnkraftverk eller frånfall av en
118 större exportkabel. Sverige måste bli bättre på att hantera variationer, investera i
119 energilager och gynna systemtjänster som tar oss ur den nuvarande situationen.

120

121

122 **Miljöprövning**

123

124 Centerpartiet har som mål att tiden för tillståndsprocesser ska halveras. Det ska bli tydligare
125 för sökanden vad som förväntas, hur lång tid processen kommer att ta och på vilka grunder
126 beslut kommer att fattas. Samarbetet med myndigheter ska förbättras och regelverk
127 förenklas. Kostnaderna ska sänkas för både näringslivet och skattebetalarna. Allt detta ska
128 ske med bibehållen omsorg för miljö och klimat. Även när det finns goda skäl att neka
129 tillstånd bör det ligga i allas intresse att beslut fattas snabbare och med större
130 förutsägbarhet. Jämfört med en utdragen process innebär det att företaget i fråga sparar
131 pengar och får bättre möjlighet att göra andra satsningar. Det innebär också att Sverige blir
132 mer attraktivt för investeringar som skapar jobb och välstånd, och att lokalsamhället får
133 bättre planeringsvillkor inför framtiden. Långa handläggningstider måste kortas, och en
134 lösning vore att länsstyrelsen i respektive län samordnar myndigheternas utbyte med
135 sökanden på ett samlat sätt. Länsstyrelsen bör vara ansvarig för att rådfråga andra centrala
136 förvaltningsmyndigheter vars expertis är viktig för att fatta ett beslut. Utöver att
137 handläggningen måste behandlas snabbt och effektivt, gäller detsamma för överklaganden.
138 Möjligheten att överklaga ett beslut som rör dig och gått dig emot är en central princip i
139 varje rättsstat. Exakt hur gränsen kring vem som har talerätt ska dras är inte en enkel fråga
140 och utöver våra egna krav på rättssäkerhet är vi även bundna av europarätten i dessa frågor.
141 Men i dagsläget tar överklaganden av bygglov och andra tillstånd lång tid och kräver mycket
142 resurser, vilket resulterar i ett sämre företagsklimat. Centerpartiet vill se över hur systemet
143 med överklagande kan bli effektivare och mindre resurskrävande. En närliggande fråga är att
144 rättighetsägare till mark måste garanteras ersättning för den påverkan t.ex. en gruva har för
145 rättighetsinnehavaren.

146

147 Prospektering för gruvor får bedrivas inom ramen för ett undersökningstillstånd enligt
148 minerallagen och utförs oftast i flera steg. Att bedriva prospektering är en tidskrävande och
149 resurskrävande verksamhet som sällan leder till att en bearbetningskoncession meddelas. I
150 Sverige beslutas det om cirka 200 nya undersökningstillstånd per år – men det finns endast
151 tolv gruvor i drift. Merparten av allt undersökningsarbete som utförs leder alltså inte fram till
152 att ekonomiskt brytvärda mineral hittas. Däremot kan arbetet ge ny geologisk kunskap som
153 kan vara till nytta för samhället i framtiden. En korrekt och effektiv prövning av
154 gruvverksamhet är viktig för att försäkra tillräckligt naturskydd, för en framtida hållbar
155 ekonomi och för att försäkra framtida råvaruförsörjning till samhället. Från det att en
156 verksamhetsutövare har för avsikt börja leta malm till att en gruva kan starta krävs flera olika

157 tillstånd. Prövningsprocessen skiljer sig från annan miljöfarlig verksamhet genom att den
158 utöver miljöbalken också innehåller prövning enligt minerallagen. Utöver dessa måste även
159 kommunen besluta om bygg- och marklov enligt plan- och bygglagen. I dessa processer
160 ligger också krav på samråd och konsultation med samebyar och andra samiska företrädare
161 om den planerade gruvan ligger inom Sapmí. Dessutom kan ytterligare tillstånd eller dispens
162 krävas, till exempel för Natura 2000-område, kulturminnesskydd, strandskydd, artskydd och
163 biotopskydd. Centerpartiet verkar för att förenkla tillståndsprocesserna så långt det är
164 möjligt, men det är också nödvändigt att vara ödmjuk inför de komplexa och ofta
165 motstående förutsättningar och intressen som inblandade myndigheter måste ta ställning
166 till. Det är därför inte möjligt att skapa någon starkare koppling mellan
167 prospekteringsstillstånd och bearbetningskoncession och miljöstillstånd för storskalig
168 gruvbrytning. Det är dock av stor vikt att alla åtgärder som kan genomföras för att
169 effektivisera och samla tillståndsprocesserna utreds och genomförs.

170

171 Miljöbalkens huvudsyfte i tillståndsprocesser är att skydda djur, natur och lokalbefolkning
172 från skador som riskerar att uppstå vid en potentiellt miljöstörande verksamhet, men den
173 väger inte tillräckligt in den klimatnytta som ett projekt kan medföra, vilket skapar
174 situationer där till exempel en vindkraftspark inte får tillstånd på grund av påverkan på
175 närmiljön, trots att klimatförändringarna i förlängningen utgör ett ännu farligare hot mot
176 den miljö som lagstiftningen ska skydda. Centerpartiet vill därför införa en avvägningsregel
177 för klimatnytta i miljöbalkens portalparagraf. Syftet med regeln är att främja investeringar
178 som leder till minskade utsläpp, även om de påverkar närmiljön på kort sikt. Det är viktigt att
179 det så kallade generationsmålet om minskad miljöskada vägs in i tillståndsprocesserna på
180 samma sätt som målet om minskad miljöskada.

181

182 Den skeva tillämpningen av intresseavvägningarna mellan olika riksintressen i miljöbalken
183 utgör ytterligare en aspekt som behöver åtgärdas. Systemet med riksintressen, som var
184 tänkt att balansera olika intressen vid miljöprövningar, har i princip satts ur spel genom att
185 vissa riksintressen fått för stark inverkan i förhållande till t.ex. riksintressena för mineral och
186 vindkraft. Även här framgår att tillämpningen av miljöbalken visar brist på miljömässig
187 helhetssyn. Lokala skyddsintressen, oftast rörande lokal påverkan på biologisk mångfald,
188 bromsar nationellt avgörande klimatsatsningar som är nödvändiga för Sveriges elektrifiering.

Att-satser från partistyrelsen

1. att Centerpartiet ska verka för att installationer av solceller generellt bör vara bygglovsbefriade.

189

Flyttade att-satser

[2.13.1](#) Behandlas i inom ramen för motioner med bäring på kommitté 3: att Centerpartiet ska satsa på en kraftig utbyggnad av livsmedelsproduktionen för att öka självförsörjningen av livsmedel i hela vårt land.

[2.13.3](#) Behandlas i Skog kommitté 6: att stärka stödet till skogsnäringen och enskilda skogsbrukare för att genom kolsänkor minska utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser och fortsätta ett hållbart skogsbruk för timmer, virke och husbyggnad.

Förslag till beslut: Besvarad

[2.1.1](#) att måste bygga mera kärnkraft i Sverige i framtiden är förbättra.

[2.2.1](#) att centerpartiet tar nya tag i energifrågan och ser över hur vi kan skapa bättre förutsättningar för folket.

[2.3.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige får en lagstiftning som möjliggör att utnyttja den teknikutveckling som sker på området små modulära reaktorer.

[2.4.1](#) att Centerpartiet verkar för att fasa ut dieselsubventionerna inom jordbruket till senast år 2025 samt att införa en premie för biobränsle och HVO som täcker de extra kostnader som utgör skillnaden mellan bränslena.

[2.5.1](#) att Centerpartiet tar ställning för ett mål om 100 procent fossilfri elproduktion till år 2040.

[2.5.4](#) att Centerpartiet tar ställning för att avskaffa de nuvarande begränsningar av antalet reaktorer och nuvarande regleringen kring dess placeringar.

[2.5.5](#) att Centerpartiet verkar för att etablera ett system för ersättningsmodeller för systemtjänster inom elsystemet.

[2.6.1](#) att Centerpartiet verkar för att avsevärt korta tiden för tillståndsprocesserna för gruvnäringen med en maxgräns från det att ansökan inkommit tills dess att ett slutgiltigt besked gällande brytning ska vara klart.

[2.6.2](#) att Centerpartiet verkar för att definitionen kring riksintresse ska ses över i miljöbalken.

[2.6.3](#) att Centerpartiet verkar för att rätten till att överklaga tillståndsbesluten i större utsträckning begränsas i relation till den klagandes geografiska närhet till objektet.

[2.6.4](#) att Centerpartiet verkar för att miljöbalken reformeras så att större hänsyn tas till ett projekts klimatnytta, både vad gäller utökade och befintliga verksamheter.

[2.6.5](#) att Centerpartiet verkar för att eftersträva en bättre koppling mellan prospekteringsstillstånd och tillstånd för storskalig gruvbrytning.

[2.6.6](#) att Centerpartiet verkar för att rättighetshavare till mark skäligen ska kompenseras för påverkan av deras mark i samband med att gruvor öppnas

[2.7.1](#) att driva frågan om statliga lån till förmån för omställning till så kallad grön el genom anläggande av solpaneler för omställning till så kallad grön el genom anläggande av solpaneler.

[2.8.1](#) att Centerpartiet verkar för en översyn av miljöbalken med syfte att förenkla regelverk som inte ger tillräckliga och tydliga effekter på vår miljö.

[2.9.1](#) att Centerpartiet tar ställning för att vi inte vill ha ny kärnkraft eller uranbrytning i Sverige.

[2.11.1](#) att Centerpartiet tar ställning för att bejaka den typen av lagstiftning som bidrar en samlad miljö- och tillståndsprovning avseende gruvetableringar och dess följdföretag.

[2.12.1](#) att Centerpartiet driver en politik som syftar till att utforma ett system med så kallad samlad tillståndsprövning för havsbaserade vindparker i Svenska ekonomiska zonen. Med målet att skapa en mer effektiv och snabb tillståndsprövning med färre ansvariga prövningsmyndigheter.

[2.12.2](#) att Centerpartiet driver en politik som bidrar till att Sverige skapar ett tydligare och mer fungerande system för utpekande av lämpliga platser för havsvind i Svenska ekonomiska zonen där även konkurrensfrågorna kopplat till tillståndsansökningsprocessen är klargjorda tidigt i processen.

[2.13.2](#) att Centerpartiet föreslår att fastighetsskatten på vindkraft och vattenkraft skall överföras till de kommuner och regioner där produktionen sker i landet och stärka medborgarnas inflytande över lokaliseringen av vindkraftverk genom kooperativ och fastighetsbolag och medverkan i driften genom delägarskap. Detta bör också gälla vattenkraft.

[2.14.1](#) att Centerpartiet ska verka för att påskynda utbyggnaden av förnybar elproduktion, särskilt i elområdet Stockholm SE3 och Malmö SE4.

[2.14.2](#) att Centerpartiet ska verka för att tillståndsprocessen för ny vindkraft och uppgradering av befintlig vindkraft både till lands och till havs, förenklas och snabbas upp.

[2.14.3](#) att Centerpartiet ska verka för en utredning av hur alla kommuner, utifrån lokala förutsättningar, har ett eget ansvar att underlätta och uppmuntra lokal elproduktion.

[2.14.4](#) att Centerpartiet ska verka för en utredning av hur kommuner bör stödja, uppmuntra och underlätta för fastighetsägare att installera solceller, både på befintliga fastigheter och vid nybyggnation.

[2.14.5](#) att Centerpartiet ska verka för en utredning av hur vi i Sverige bäst kan ta tillvara framsteg inom Agrisol, odling under solcellspaneler anpassat till våra klimatzoner.

[2.15.1](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft för att Sverige ska uppnå nettonollutsläpp till år 2045 och därefter jobba för att utsläppen går mot noll.

[2.15.2](#) att Centerpartiet ska verka för ett leveranssäkert, fossilfritt elsystem där elen finns där den behövs, när den behövs, och till en kostnad som är konkurrenskraftig för näringslivet och rimlig för hushållen.

[2.15.3](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft för att Sverige ska möta den kraftiga elektrifieringen som industrin och hela samhället står inför, utifrån samhällets och industrins behov, på ett teknikneutralt och kostnadseffektivt sätt.

[2.15.4](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft för ett konkurrenskraftigt jobbskapande Sverige, med en stabil elförsörjning utan utsläpp.

[2.15.5](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft i att möjliggöra både storskalig och småskalig utbyggnad av fossilfri kraftproduktion, bland annat genom att kraftigt korta och effektivisera tillståndsprocesserna, exempelvis genom en översyn av miljöbalkens utformning.

[2.17.1](#) att Centerpartiet ska verka för fler och starkare ekonomiska incitament för elbilsägande.

[2.17.2](#) att Centerpartiet ska verka för återinförande av och utökad bonus vid elbilsköp för privatpersoner och företag.

[2.17.3](#) att Centerpartiet ska verka för att ta fram en nationell omställningsstrategi med uttalade mål om när Sveriges fordonsmarknad ska vara helt fossilfri.

[2.18.1](#) att Centerpartiet skall verka för att man på statlig, regional, kommunal eller på annat sätt möjliggör för hushåll att få lånevillkor om 20 års amorteringstid och ett maxtak på ränta om max 3%.

[2.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att solceller som följer taket inte kräver bygglov.

[2.19.2](#) att Centerpartiet verkar för att solceller som är integrerade i taket inte kräver bygglov.

[2.19.3](#) att Centerpartiet verkar för att solceller kan installeras i en mindre avvikelse gällande vinkeln utan att det krävs bygglov.

[2.19.4](#) att Centerpartiet verkar för att elbolag skyndsamt måste byta ut elmätare efter installation av solceller.

[2.19.5](#) att Centerpartiet verkar för att en utredning ska göras om solcellsanläggningar kan tas i drift innan elmätaren är bytt.

[2.20.1](#) att Centerpartiet fortsatt verkar för förbud mot uranbrytning i Sverige.

[2.20.2](#) att Centerpartiet värnar och slår vakt om det kommunala vetot mot uranbrytning i Sverige.

[2.21.1](#) att Centerpartiet inte medverkar till att ny kärnkraft tillåts på platser där det tidigare inte funnits reaktorer.

[2.21.2](#) att intäkter från såväl vattenkraft som vindkraft återförs till de kommuner och bygder där anläggningarna finns. Exempelvis via bygdepeng och kommunaliserad fastighetsskatt.

[2.21.3](#) att de små och medelstora vattenkraftverken ges möjlighet att inte bara finnas kvar, utan dessutom moderniseras med ökad produktion som mål.

[2.21.4](#) att det blir enklare att starta energigemenskaper för produktion av framförallt el från solceller.

[2.22.1](#) att Centerpartiet arbetar på alla tillämpliga nivåer för att skattenivån på drivmedel minskar med minskad miljöpåverkan.

[2.23.1](#) att Centerpartiet ska arbeta för att häva förbudet att ta tillvara spillvärmen från kärnkraftverk.

[2.24.1](#) att slopa moms på elbilar enligt norsk modell.

Förslag till beslut: Avslag

[2.5.2](#) att Centerpartiet verkar för att sänka energiskatten till den lägsta tillåtna nivån enligt EU:s energiskattedirektiv samt verkar för att energiskatten på sikt ska tas bort helt.

[2.5.3](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa kravet på kommunal tillstyrkan för etablering av vindkraft.

[2.10.1](#) att Centerpartiet verkar för att ta bort det kommunala vetot gällande havsbaserad vindkraft.

[2.16.1](#) att Centerpartiet initierar en utredning om gränserna till havs för det kommunala vetot för vindkraftverk.

192

193 Reservationer i Partistyrelsen

194

Rasmus Elfström, Centerstudenter, reserverar sig till förmån för bifall på att-sats 95.2 och 95.5.

195

Rasmus Elfström, Centerstudenter och Caroline von Seth, Centerpartiets ungdomsförbund, reserverar sig till förmån för bifall på att-sats 95.3 och 95.4.

196

Rasmus Elfström, Centerstudenter, reserverar sig till förmån för bifall på att-sats 96.1, 96.2, 96.3, 96.4, 96.5 samt 96.6.

197

198 Att-satser

199 [2.1.1](#) att måste bygga mera kärnkraft i Sverige i framtiden är förbättra.

200

201 [2.2.1](#) att centerpartiet tar nya tag i energifrågan och ser över hur vi kan skapa bättre förutsättningar
202 för folket.

203

204 [2.3.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige får en lagstiftning som möjliggör att utnyttja den
205 teknikutveckling som sker på området små modulära reaktorer.

206

207 [2.4.1](#) att Centerpartiet verkar för att fasa ut dieselsubventionerna inom jordbruket till senast
208 år 2025 samt att införa en premie för biobränsle och HVO som täcker de extra kostnader som utgör
209 skillnaden mellan bränslena.

210

211 [2.5.1](#) att Centerpartiet tar ställning för ett mål om 100 procent fossilfri elproduktion till år 2040.

212

213 [2.5.2](#) att Centerpartiet verkar för att sänka energiskatten till den lägsta tillåtna nivån enligt EU:s
214 energiskattedirektiv samt verkar för att energiskatten på sikt ska tas bort helt.

215

216 [2.5.3](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa kravet på kommunal tillstyrkan för etablering av
217 vindkraft.

218

219 [2.5.4](#) att Centerpartiet tar ställning för att avskaffa de nuvarande begränsningar av antalet reaktorer
220 och nuvarande regleringen kring dess placeringar.

221

222 [2.5.5](#) att Centerpartiet verkar för att etablera ett system för ersättningsmodeller för systemtjänster
223 inom elsystemet.

224

225 [2.6.1](#) att Centerpartiet verkar för att avsevärt korta tiden för tillståndsprocesserna för gruvnäringen
226 med en maxgräns från det att ansökan inkommit tills dess att ett slutgiltigt besked gällande brytning
227 ska vara klart.

228

229 [2.6.2](#) att Centerpartiet verkar för att definitionen kring riksintresse ska ses över i miljöbalken.

230

231 [2.6.3](#) att Centerpartiet verkar för att rätten till att överklaga tillståndsbesluten i större utsträckning
232 begränsas i relation till den klagandes geografiska närhet till objektet.

233

234 [2.6.4](#) att Centerpartiet verkar för att miljöbalken reformeras så att större hänsyn tas till ett
235 projekts klimatnytta, både vad gäller utökade och befintliga verksamheter.

236

237 [2.6.5](#) att Centerpartiet verkar för att eftersträva en bättre koppling mellan prospekteringstillstånd
238 och tillstånd för storskalig gruvbrytning.

239

240 [2.6.6](#) att Centerpartiet verkar för att rättighetshavare till mark skäligt ska kompenseras för påverkan
241 av deras mark i samband med att gruvor öppnas

242

243 [2.7.1](#) att driva frågan om statliga lån till förmån för omställning till så kallad grön el genom
244 anläggande av solpaneler för omställning till så kallad grön el genom anläggande av solpaneler.

245

246 [2.8.1](#) att Centerpartiet verkar för en översyn av mijöbalken med syfte att förenkla regelverk som inte
247 ger tillräckliga och tydliga effekter på vår miljö.

248

249 [2.9.1](#) att Centerpartiet tar ställning för att vi inte vill ha ny kärnkraft eller uranbrytning i Sverige.

250

251 [2.10.1](#) att Centerpartiet verkar för att ta bort det kommunala vetot gällande havsbaserad vindkraft.

252

253 [2.11.1](#) att Centerpartiet tar ställning för att bejaka den typen av lagstiftning som bidrar en
254 samlad miljö- och tillståndsprövning avseende gruvetableringar och dess följdföretag.

255

256 [2.12.1](#) att Centerpartiet driver en politik som syftar till att utforma ett system med så kallad samlad
257 tillståndsprövning för havsbaserade vindparker i Svenska ekonomiska zonen. Med målet att skapa en
258 mer effektiv och snabb tillståndsprövning med färre ansvariga prövningsmyndigheter.

259

260 [2.12.2](#) att Centerpartiet driver en politik som bidrar till att Sverige skapar ett tydligare och mer
261 fungerande system för utpekande av lämpliga platser för havsvind i Svenska ekonomiska zonen där
262 även konkurrensfrågorna kopplat till tillståndsansökningsprocessen är klargörs tidigt i processen.

263

264 [2.13.1](#) Behandlas i inom ramen för motioner med bäring på kommitté 3: att Centerpartiet ska satsa
265 på en kraftig utbyggnad av livsmedelsproduktionen för att öka självförsörjningen av livsmedel i hela
266 vårt land.

267

268 [2.13.2](#) att Centerpartiet föreslår att fastighetskatten på vindkraft och vattenkraft skall överföras till
269 de kommuner och regioner där produktionen sker i lan
270 det och stärka medborgarnas inflytande över lokaliseringen av vindkraftverk genom kooperativ och
271 fastighetsbolag och medverkan i driften genom delägarskap. Detta bör också gälla vattenkraft.

272

273 [2.13.3](#) Behandlas i Skog kommitté 6: att stärka stödet till skogsnäringen och enskilda skogsbrukare
274 för att genom kolsänkor minska utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser och fortsätta ett
275 hållbart skogsbruk för timmer, virke och husbyggnad.

276

277 [2.14.1](#) att Centerpartiet ska verka för att påskynda utbyggnaden av förnybar elproduktion, särskilt i
278 elområde Stockholm SE3 och Malmö SE4.

279

280 [2.14.2](#) att Centerpartiet ska verka för att tillståndsprocessen för ny vindkraft och uppgradering av
281 befintlig vindkraft både till lands och till havs, förenklas och snabbas upp.

282

283 [2.14.3](#) att Centerpartiet ska verka för en utredning av hur alla kommuner, utifrån lokala
284 förutsättning, har ett eget ansvar att underlätta och uppmuntra lokal elproduktion.

285

286 [2.14.4](#) att Centerpartiet ska verka för en utredning av hur kommuner bör stödja, uppmuntra och
287 underlätta för fastighetsägare att installera solceller, både på befintliga fastigheter och vid
288 nybyggnation.

289

290 [2.14.5](#) att Centerpartiet ska verka för en utredning av hur vi i Sverige bäst kan ta tillvara framsteg
291 inom Agrisolar, odling under solcellspaneler anpassat till våra klimatzoner.

292

293 [2.15.1](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft för att Sverige ska uppnå nettonollutsläpp till år
294 2045 och därefter jobba för att utsläppen går mot noll.

295

296 [2.15.2](#) att Centerpartiet ska verka för ett leveranssäkert, fossilfritt elsystem där elen finns där den
297 behövs, när den behövs, och till en kostnad som är konkurrenskraftig för näringslivet och rimlig för
298 hushållen.

299

300 [2.15.3](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft för att Sverige ska möta den kraftiga
301 elektrifieringen som industrin och hela samhället står inför, utifrån samhällets och industrins behov,
302 på ett teknikneutralt och kostnadseffektivt sätt.

303

304 [2.15.4](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft för ett konkurrenskraftigt jobbskapande Sverige,
305 med en stabil elförsörjning utan utsläpp.

306

307 [2.15.5](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft i att möjliggöra både storskalig och småskalig
308 utbyggnad av fossilfri kraftproduktion, bland annat genom att kraftigt korta och effektivisera
309 tillståndsprocesserna, exempelvis genom en översyn av miljöbalkens utformning.

310

311 [2.16.1](#) att Centerpartiet initierar en utredning om gränserna till havs för det kommunala vetot för
312 vindkraftverk.

313

314 [2.17.1](#) att Centerpartiet ska verka för fler och starkare ekonomiska incitament för elbilsägande.

315

316 [2.17.2](#) att Centerpartiet ska verka för återinförande av och utökad bonus vid elbilsköp för
317 privatpersoner och företag.
318

319 [2.17.3](#) att Centerpartiet ska verka för att ta fram en nationell omställningsstrategi med uttalade mål
320 om när Sveriges fordonsmarknad ska vara helt fossilfri.
321

322 [2.18.1](#) att Centerpartiet skall verka för att man på statlig, regional, kommunal eller på annat sätt
323 möjliggör för hushåll att få lånevillkor om 20 års amorteringstid och ett maxtak på ränta om max 3%.
324

325 [2.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att solceller som följer taket inte kräver bygglov.
326

327 [2.19.2](#) att Centerpartiet verkar för att solceller som är integrerade i taket inte kräver bygglov.
328

329 [2.19.3](#) att Centerpartiet verkar för att solceller kan installeras i en mindre avvikelse gällande vinkeln
330 utan att det krävs bygglov.
331

332 [2.19.4](#) att Centerpartiet verkar för att elbolag skyndsamt måste byta ut elmätare efter installation av
333 solceller.
334

335 [2.19.5](#) att Centerpartiet verkar för att en utredning ska göras om solcellsanläggningar kan tas i drift
336 innan elmätaren är bytt.
337

338 [2.20.1](#) att Centerpartiet fortsatt verkar för förbud mot uranbrytning i Sverige.
339

340 [2.20.2](#) att Centerpartiet värnar och slår vakt om det kommunala vetot mot uranbrytning i Sverige.
341

342 [2.21.1](#) att Centerpartiet inte medverkar till att ny kärnkraft tillåts på platser där det tidigare inte
343 funnits reaktorer.
344

345 [2.21.2](#) att intäkter från såväl vattenkraft som vindkraft återförs till de kommuner och bygder där
346 anläggningarna finns. Exempelvis via bygdepeng och kommunaliserad fastighetsskatt.
347

348 [2.21.3](#) att de små och medelstora vattenkraftverken ges möjlighet att inte bara finnas kvar, utan
349 dessutom moderniseras med ökad produktion som mål.

350

351 [2.21.4](#) att det blir enklare att starta energigemenskaper för produktion av framförallt el från solceller.

352

353 [2.22.1](#) att Centerpartiet arbetar på alla tillämpliga nivåer för att skattenivån på drivmedel minskar
354 med minskad miljöpåverkan.

355

356 [2.23.1](#) att Centerpartiet ska arbeta för att häva förbudet att ta tillvara spillvärmen från kärnkraftverk.

357

358 [2.24.1](#) att slopa moms på elbilar enligt norsk modell.

359

360

361 [2.1 Ja till kärnkraft](#)

362 **Motionskrivare:** DAN Andersson

363 FINSPÅNG C-krets, ÖSTERGÖTLAND C-dist

364 Välj område:

365 Klimat och Energi - Program

366 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

367

368 [Brödtext](#)

369 Jag vill ha förslag att flera kärnkraft för starkaste elektrikererna att mera billigare i Sverige i framtiden.

370 [Att-sats](#)

371 [2.1.1](#) att måste bygger mera kärnkraft i Sverige i framtiden är förbättra.

372 [Yttrande Distrikt](#)

373 Elpriserna har varit mycket höga i Sverige på senare tid. Vad som händer i andra länder, exempelvis
374 Rysslands krig i Ukraina, påverkar Sveriges elpriser då vi har en gemensam elmarknad i Europa. När
375 naturgaspriserna ökar på grund av mindre utbud, ökar även priset på fossila bränslen, vilket lett till
376 högre elpriser.

377

378 Därför är det bra om Sverige kan få energi från många olika källor för att få billigare el. Källor som
379 inte bara inkluderar fossila bränslen och kärnkraft, utan även vind, vatten, sol och biogas. Det är även
380 bättre för miljön, klimatet och tryggheten om Sverige får energi från förnybara bränslen som vind,
381 vatten, sol och biogas. Det är också bättre att producera mer el i de kärnkraftverk som redan är igång
382 i Sverige istället för att ha fler kärnkraftverk.

383

384 Utifrån detta uppmanar distriktsstyrelsen distriktsstämman att avslå motionen.

385 [2.2 Hur skapar vi förutsättningar för förnyelsebar energi](#)

386 **Motionskrivare:** Conny Steisjö

387 Nyköping kommunkrets C-krets, Sörmland C-dist

388 Välj område:

389 Klimat och Energi - Program

390 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

391

392 [Brödtext](#)

393 Vi behöver ta nya tag i energifrågan! Hur skapar vi en hållbar energi? Vi har många bra förslag med
394 förnybar energi som vi driver men behöver ta dem till en annan nivå så dem blir genomförda. Inget är
395 bra om dem ligger kvar på skrivbordet. Om vi tar frågan om Vindkraft där 8 av 10 kommuner säger
396 nej till vindkraft, av vilken anledning? Miljö, att det passar inte in, det låter mm. Då saknas det
397 morötter, vi behöver ta fram tydliga incitament för att välja att bygga. Istället för att som nuvarande

398 regering ge tillbaka pengar i form av bidrag gör ju inte att vi i det långa loppet minskar på
399 elkonsumtionen eller bygger förnyelsebar i den takt vi behöver. Det måste löna sig att ställa om!
400 Ändra regelverket för hur du kan sälja el som du själv inte gör av med. Sänkt skatt till dem som visar
401 framfötterna i form av energideklarationer som visar på hur du använder el. Kommuner som visar på
402 god energianvändning och upplåter vindkraftsparker och förnyelsebar el behöver också få del av
403 förtjänsten av att välja detta alternativ. Nu går vinsterna in i energibolagen men inte tillbaka till mig
404 som konsument. Inte direkt synligt ska sägas.

405 Att-sats

406 2.2.1 att centerpartiet tar nya tag i energifrågan och ser över hur vi kan skapa bättre
407 förutsättningar för folket.

408 Yttrande Distrikt

409 Motionären pekar på behovet av att få till en energiomställning i praktiken och att både kommuner
410 och privatpersoner behöver få ersättning för att bidra till densamma.

411 Centerpartiet har under många år arbetat med frågan och bidragit till bland annat det gröna avdrag
412 som finns idag, dvs om du gör gröna investeringar hemma så får du ett avdrag direkt på fakturan. Det
413 har underlättat för privatpersoner och gör att budgeten inte riskerar att ta slut, vilket de tidigare
414 gröna bidragen gjorde.

415 Alla lokalpolitiker behöver också våga stå upp för omställningen och bidra till etablering även om det
416 sker inom sin egen kommuns gräns.

417 Under förra året tog C fram en rapport med 200 förslag för att rädda klimatet. Några av de förslag
418 som finns med är tex att vi vill införa en ny ersättningsform till både de som äger marken och de som
419 bor i närheten av ny vindkraft för att de som bor i området ska kunna få del av intäkterna, återinför
420 vindkraftssamordnarna som bidrar till att ny vindkraft planeras och underlätta för dem som vill
421 investera i gemensamma solenergianläggningar.

422 <https://www.centerpartiet.se/download/18.faf3f7eb1828a99380a3118/1661503595180/Rapport%20200%20f%C3%B6rslag%20f%C3%B6r%20att%20r%C3%A4dda%20klimatet.pdf>
423

424 Distriktsstyrelsen håller dock med motionären om att mer behöver göras än det som görs av
425 nuvarande regeringen. Men Centerpartiet behöver inte i första hand ta fram ny politik på området
426 utan vi behöver bli bättre på att kommunicera om det vi redan har föreslagit. Både på lokal, regional
427 och nationell nivå.

428 Eftersom partiet redan har förslag på olika åtgärder för att göra det enklare att vara klimatsmart,
429 föreslår Sörmlands distriktsstyrelse att distriktsstämman föreslår partistämman att anse motionen
430 besvarad.

431 2.3 Förbered svensk lagstiftning för SMR-revolutionen

432 **Motionskrivare:** Per Pettersson

433 SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

434 Välj område:

435 Klimat och Energi - Program

436 Ange medmotionär/Motionärer

437 Per Pettersson, Stockholms län; Markus Berglund, Uppsala

438 Brödtext

439 Vår tids ödesfråga är klimatet. För att minska utsläppen av framför allt koldioxid behöver vi använda
440 oss av alla lösningar för att fasa ut fossila energikällor ur energi- och transportsystemen.

441 Förnyelsebara energikällor är givetvis den primära lösningen, men så som energibehoven och det
442 europeiska energisystemet ser ut är det osannolikt att vi kan klara oss utan kärnkraft under
443 överskådlig framtid.

444 Framtiden för kärnkraften ser dock annorlunda ut än den gjorde för femtio år sen. Visst kommer
445 stora reaktorer att fortsatt stå på menyn, men något som också kommer att bli en del av vår
446 energimix är de små modulära reaktorerna (SMR). Utvecklingen på området går snabbt och i
447 Storbritannien planeras de första skarpa försöksprojekten. Dessa reaktorer har betydligt lägre effekt
448 av naturliga skäl och de kommer att ge mer decentraliserad effektproduktion, istället för att göra vårt
449 energisystem beroende av några få stora producenter, med alla de problem som den sortens
450 centralisering innebär.

451 I dagsläget saknar Sverige förutsättningarna för att komplettera vårt energisystem med SMR-
452 installationer. Dels får det enligt svensk lag bara finnas max tio reaktorer i landet, dels får de bara
453 byggas på samma platser där det redan tidigare legat reaktorer. Båda dessa sakerna motverkar själva
454 grundprincipen med SMR, att det finns många små reaktorer utspridda på många olika platser. Ska vi
455 kunna dra nytta av teknikutvecklingen och de fördelar som SMR innebär behöver vi förändra
456 lagstiftningen på båda dessa punkter.

457 Centerpartiet är ett parti som är och ska vara ledande när det kommer till miljö- och klimatpolitik. Då
458 måste vi också vara trovärdiga i att vi faktiskt menar allvar med att bygga ett fossilfritt och stabilt
459 energisystem med alla verktyg vi har i lådan. Det kommer att behöva inkludera ett inslag av
460 kärnkraft, något vi konstaterade redan för ett decennium sedan och något vi kommer behöva
461 bekräfta i nya beslut när teknikutvecklingen nu visar en annan väg framåt än vi trodde då.

462 Att-sats

463 [2.3.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige får en lagstiftning som möjliggör att utnyttja den
464 teknikutveckling som sker på området små modulära reaktorer.

465 Yttrande Distrikt

466 Yttrande Distrikt

467 Det finns idag 10 platser det är tillåtet att utveckla kärnkraft i Sverige. De små modulära reaktorer
468 (SMR) är möjliga att utveckla på dessa platser om investeringsvilja finns. I nuläget finns
469 dock ingen kommersiellt hållbar SMR. Distriktsstyrelsen utesluter inte att ändringar kan behövas
470 i lagstiftningen i framtiden och anser att lagstiftningen behöver hålla jämn takt eller ligga ste-
471 get före den utveckling som sker. SMR har dock samma problem som nuvarande kärnkraft, med
472 radioaktivt avfall. En studie från amerikanska forskare visar att SMR kan ge upp mot 30 gånger
473 så mycket avfall som traditionell kärnkraft medan förespråkare menar att SMR är säkrare än de
474 större. I diskussionen finns också förslag om att lägga SMR i tätbebyggda områden, bland annat
475 har förslag cirkulerat om SMR i Hjorthagen i Stockholm, i direkt anslutning till stora bostadsområ-
476 den i Norra Djurgårdsstaden och Gärdet. Distriktsstyrelsen anser att Centerpartiet ska fokusera
477 utveckling av politik för att stärka förutsättningarna för förnyelsebar energi samt smarta elnät och
478 energilagring. Vi ser att den förnybara energin snabbare kan komma på plats för att öka elpro-
479 duktionen i Sverige. Med det sagt så ska politiken inte lägga krokben för andra fossilfria alternativ
480 som utvecklas för att möta Sveriges energibehov och för att stötta omställningen, men däremot
481 behöver man noga följa och reglera den.

482

483 Distriktsstämmans beslut:

484 Att sats

485 1: Bifall

486 Reservation:

487 Reservation till fördel för Avslag: Patrik Buddgård och Annie Östlund.

488 Det finns idag 10 platser det är tillåtet att utveckla kärnkraft i Sverige. De små modulära reaktorer (SMR) är möjliga att utveckla på dessa platser om investeringsvilja finns. I nuläget finns dock ingen kommersiellt hållbar SMR. Distriktsstyrelsen utesluter inte att ändringar kan behövas i lagstiftningen i framtiden men anser inte att Centerpartiet ska driva på förändringar förrän en större kunskap finns om SMR. SMR har också samma problem som nuvarande kärnkraft, med radioaktivt avfall. En studie från amerikanska forskare visar att SMR kan ge upp mot 30 gånger så mycket avfall som traditionell kärnkraft medan förespråkare menar att SMR är säkrare än de större. I diskussionen finns också förslag om att lägga SMR i tätbebyggda områden, bland annat har föreslag cirkulerat om SMR i Hjorthagen i Stockholm, i direkt anslutning till stora bostadsområden i Norra Djurgårdsstaden och Gärdet. Distriktsstyrelsen anser att Centerpartiet ska fokusera utveckling av politik för att stärka förutsättningarna för förnyelsebar energi samt smarta elnät och energilagring. Vi ser att den förnybara energin snabbare kan komma på plats för att öka elproduktionen i Sverige

501 [2.4 Borttagning av fossila subventioner i jordbruket](#)

502 **Motionskrivare:** Malin Johnson-Stamppe

503 Centerstudenter

504 **Välj område:**

505 Klimat och Energi - Program

506 **Ange medmotionär/Motionärer**

507 Centerstudenters förbundsstyrelse

508 **Brödtext**

509 En hållbar matproduktion och en säker tillgång till livsmedel är i Sveriges absoluta intresse, det är också av stor vikt för den gröna omställningen som vi står inför. Det finns många fördelar med att fortsatt värna om en stark jordbrukssektor i Sverige. I tider av oroligheter eller förlängda leveranskedjor kan den fortfarande tillfredsställa vårt basala behov av mat. Det svenska jordbruket är jämfört med andra länder väldigt effektivt när det kommer till användningen av gödsel och arbetet med att undvika sjukdomar och antibiotikaresistens. Jordbrukare, som stora markägare i Sverige, bidrar också till att hålla kulturlandskapet öppet och till den biologiska mångfalden.

517 En av vår tids stora utmaningar är att minska användningen av fossila bränslen för att i
518 förlängningen kunna minska vår klimatpåverkan. I enlighet med det har vi påbörjat en
519 satsning på mer grön energi, eldrivna bilar och mer miljövänligt bränsle. Denna
520 utveckling bör påskyndas inom alla sektorer inom Sverige.

521 Jordbrukssektorn har fortfarande ett omfattande klimatavtryck. Utsläppen från
522 arbetsmaskiner inom jordbrukssektorn uppgår till 0,5 miljoner ton koldioxid och det liksom

523 resten av samhällets utsläpp måste reduceras . Att fasa ut dieselsubventionerna till
524 jordbruket är en självklar åtgärd för att motverka klimatkrisen och påskynda den gröna
525 omställningen. I ett land med ambition att gå först i omställningen till den gröna ekonomin
526 är subventioner av fossila bränslen förlegat. Att Sverige fortfarande subventionerar fossila
527 bränslen gör att vi saktar ner den gröna omställningen som nu pågår.

528 Det finns ett behov av att minska användningen av fossila bränslen inom jordbruket
529 samtidigt som vi vill stötta den inhemska produktionen hos landets bönder. Det första steget
530 bör vara att fasa ut dieselsubventionerna så snabbt som möjligt, samtidigt som vi ersätter
531 jordbrukarens ökade kostnader på andra sätt. Genom en subventionering av bibränsle eller
532 HVO-diesel kan vi uppnå både de välbehövliga effekterna av att stötta vårt eget jordbruk
533 samtidigt som vi främjar den gröna omställningen och därmed fortsätter att stärka vår
534 konkurrenskraft internationellt. Detta bör tidsbestämmas så att justeringen samkör i tid med
535 den beslutade utfasningen av den fria tilldelningen inom EUs utsläppshandel, alltså till år
536 2025.

537 [Att-sats](#)

538 [2.4.1](#) att Centerpartiet verkar för att fasa ut dieselsubventionerna inom jordbruket till senast
539 år 2025 samt att införa en premie för bibränsle och HVO som täcker de extra kostnader som
540 utgör skillnaden mellan bränslena.

541 [Yttrande Distrikt](#)

542 Förbundsmotion, förbundsstyrelsen är avsändare och förbundet står således bakom motionen.

543 [2.5 Värna ett teknikneutralt och robust elsystem](#)

544 **Motionskrivare:** Malin Johnson-Stampe

545 Centerstudenter

546 [Välj område:](#)

547 Klimat och Energi - Program

548 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

549 Centerstudenters förbundsstyrelse

550 [Brödtext](#)

551 Leveranssäker och stabil elförsörjning är en viktig förutsättning för den svenska industrin
552 och ekonomin, och inte minst för att vi ska kunna klara den gröna omställningen. När elnätet
553 och elförsörjningen planeras krävs perspektiv på både lång och kort sikt. På lång sikt måste
554 vi säkra en fossilfri elproduktion såväl som ett hållbart och leveranssäkert elnät. På kortare
555 sikt behöver vi säkerställa att all el som används i Sverige produceras fossilfritt och med så
556 låg klimat- och miljöpåverkan som möjligt. För att inte näringslivet eller samhället i stort ska
557 drabbas av negativa konsekvenser på grund av osäkerhet i energiförsörjningen bör
558 energipolitiken eftersträva långsiktighet där tydliga spelregler för energisektorn läggs fram.
559 Vi behöver all fossilfri energi vi kan få, därför måste vi underlätta för alla fossilfria energislag
560 att etableras och låta dem konkurrera på lika villkor.

561 Idag finns ett stort behov av att effektivisera elmarknaden och att göra den mer rättvis
562 genom att ta hänsyn till energiproduktionens systemtjänster. Fördelen med de
563 planerbara energislagen, vattenkraft, kärnkraft och kraftvärmeverk är att de bidrar till
564 leveranssäkerheten genom att tillföra svängmassa i energisystemet. För att jämna ut
565 spelplanen bör därför de energislag som ökar stabiliteten i elnäten ekonomiskt kompenseras
566 för denna systemtjänst. Detta både gynnar hela elnätet och möjliggör en tydligare
567 ersättningsmodell för energilagring som ger incitament att investera i rena
568 energilagringlösningar.

569 Att alla fossilfria energislag behöver eftersträvas för att klara den gröna omställningen och
570 klimatkrisen innebär också att de regleringar som sätter käppar i hjulet för den förnybara
571 energin behöver slopas. I dagsläget gör tillståndprocesser och andra regelverk att det tar
572 alldeles för lång tid att få bygglov för energiproducerande anläggningar. Det måste
573 förändras.

574 Samtidigt behöver de ekonomiska styrmedel som politikerna rår över vara teknikneutrala
575 och effektiva. Elskatten i Sverige är idag inte ett klimatskatt. Skatter innebär högre priser
576 leder till lägre, eller alternativ, konsumtion. Punktskatten på el innebär därmed minskade
577 incitament för den ökade elektrifiering som är nödvändig ur klimathänseende.

578 [Att-sats](#)

579 [2.5.1](#) att Centerpartiet tar ställning för ett mål om 100 procent fossilfri elproduktion till år 2040.

580 [2.5.2](#) att Centerpartiet verkar för att sänka energiskatten till den lägsta tillåtna nivån enligt EU:s
581 energiskattedirektiv samt verkar för att energiskatten på sikt ska tas bort helt.

582 [2.5.3](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa kravet på kommunal tillstyrkan för etablering av
583 vindkraft.

584 [2.5.4](#) att Centerpartiet tar ställning för att avskaffa de nuvarande begränsningar av antalet
585 reaktorer och nuvarande regleringen kring dess placeringar.

586 [2.5.5](#) att Centerpartiet verkar för att etablera ett system för ersättningsmodeller för
587 systemtjänster inom elsystemet.

588 [Yttrande Distrikt](#)

589 Förbundsmotion, förbundsstyrelsen är avsändare och förbundet står således bakom motionen.

590 [2.6 Reformera miljöbalken - för klimatets bästa](#)

591 **Motionskrivare:** Malin Johnson-Stampe

592 Centerstudenter

593 [Välj område:](#)

594 Klimat och Energi - Program

595 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

596 Centerstudenters förbundsstyrelse

597 Brödtext

598 Världen står inför stora utmaningar men den kanske enskild viktigaste och största är
599 klimatförändringarna och dess effekter. De riskerar att förändra den ekologiska balansen, skapa stora
600 ekonomiska skador och kraftigt försämra förutsättningarna för rika och goda liv på jorden.
601 Klimatförändringen är därför det största hotet som mänskligheten står inför. De allra värst drabbade
602 är också jordens allra mest utsatta. Rikare länder som Sverige har därför ett särskilt stort ansvar att
603 gå före. Sverige har länge varit ett föregångsland, som tagit på sig ledartröjan i klimatfrågorna. Nu är
604 det dock politiker och stelbent reglering som utgör bromskloss för den gröna omställningen. Det
605 måste förändras.

606 För att begränsa klimatförändringarna krävs kraftiga minskningar av de globala
607 klimatutsläppen. Politikens roll måste dock vara att etablera spelreglerna och slutmålet, inte att
608 detaljreglera vägen dit. För att vi ska kunna tackla klimatförändringar behövs innovation,
609 entreprenörskap och blomstrande gröna företag. När klåfingriga politiker vill detaljreglera
610 lösningarna på problemen försenas viktigt klimat- och miljöarbete. Nu behövs det en effektiv
611 klimatpolitik med välutformade ekonomiska styrmedel och flexibla regelverk, som låter den gröna
612 omställningen blomstra.

613 **Miljöbalken agerar som en bromskloss för den gröna omställningen**

614 I norra Sverige pågår just nu en grön revolution. Grönt stål och nya högkapacitetsbatterier ska
615 tillverkas - som skapar jobb och hopp om en grönare framtid. För att dessa ska produceras krävs
616 viktiga mineraler och metaller. Kobolt, litium, järn och koppar är alla viktiga för att kunna tillverka
617 solpaneler, elbilar, batterier, grönt stål och halvledare. Samtliga är dessutom viktiga beståndsdelar
618 för den gröna omställningen. Enligt det Internationella energirådet kommer det krävas sex gånger så
619 mycket innovationskritiska mineraler som idag för att vi globalt ska kunna nå nettonollutsläpp till
620 2050.

621 Europa är idag en stor importör av mineraler och metaller. Framförallt importeras dessa från Kina
622 som står för 86% av exporten av världens sällsynta jordartsmetaller, men det importeras även stora
623 mängder kobolt från Demokratiska Republiken Kongo. Sverige är emellertid Europas stora
624 gruvnation, det är tyvärr en potential som knappt utnyttjas. Till största del beror detta på en stelbent
625 miljöbalk och tillståndprocesser som blir både långa och dyra.

626 Sedan miljöbalken trädde i kraft år 1999 har enbart en gruva fått tillstånd att starta upp sin
627 verksamhet i Sverige. De gruvor som idag finns öppnades alltså för flera decennier sedan, och sedan
628 dess har det stått still och Sveriges enorma potential har hämmats. Vägen till att få tillstånd för att
629 öppna en gruva i Sverige är lång och flera myndigheter och regelverk är involverade. Statens
630 geologiska undersökningar kan ge tillstånd för prospektering. Länsstyrelsen kan sedan ge tillstånds
631 för provbrytning. Sedan kan de gemensamt ge rätten att bearbeta mineralerna. Om företaget vill ta
632 processen vidare måste det tas upp i domstol där Naturvårdsverket är motpart och det ska dessutom
633 ut på remiss till diverse myndigheter. Eftersom de som har rätt att överklaga domen är så pass
634 många lär det sannolikt dessutom överprövas i Mark- och miljööverdomstolen. Passerar det även här
635 måste Statens geologiska undersökningar in i processen igen för att ge markanvisning och
636 kommunen måste därtill bevilja bygglov. Sällan kommer man ändå in i slutskedet, vilket betyder att
637 de företag som kan ha fått tillstånd att bearbeta mineralerna tillslut inte får tillstånd att öppna
638 gruvan.

639 Sverige rankade näst sist i världen i en ranking för tillståndsgivning år 2021. Det är olyckligt eftersom
640 Sveriges mineraler och metaller hade kunnat användas för att hämma klimatförändringarna globalt.
641 Det är dessutom önskvärt att ett land som Sverige utvinner dessa, istället för länder som Kina, DR

642 Kongo och Ryssland. Sverige har betydligt högre miljö-och klimatambitioner än dessa länder, men
643 även den sociala hållbarheten blir en viktig dimension i detta eftersom arbetsförhållande är betydligt
644 bättre i Sverige. Därtill har den svenska gruvnäringen själva höga miljö-och klimatambitioner. De har
645 mål om fossilfria gruvprocesser till 2035 och vill senast 2030 bidra netto positivt till den regionala
646 biologiska mångfalden. Sveriges politiker behöver därför ge gruvnäringen bättre förutsättningar och
647 mer långsiktiga spelregler, med fokus på ett globalt klimatperspektiv istället för ett nationalistiskt
648 miljöperspektiv.

649 [Att-sats](#)

650 [2.6.1](#) att Centerpartiet verkar för att avsevärt korta tiden för tillståndsprocesserna för
651 gruvnäringen med en maxgräns från det att ansökan inkommit tills dess att ett slutgiltigt
652 besked gällande brytning ska vara klart.

653 [2.6.2](#) att Centerpartiet verkar för att definitionen kring riksintresse ska ses över i miljöbalken.

654 [2.6.3](#) att Centerpartiet verkar för att rätten till att överklaga tillståndsbesluten i större utsträckning
655 begränsas i relation till den klagandes geografiska närhet till objektet.

656 [2.6.4](#) att Centerpartiet verkar för att miljöbalken reformeras så att större hänsyn tas till ett
657 projekts klimatnytta, både vad gäller utökade och befintliga verksamheter.

658 [2.6.5](#) att Centerpartiet verkar för att eftersträva en bättre koppling mellan prospekteringsstillstånd
659 och tillstånd för storskalig gruvbrytning.

660 [2.6.6](#) att Centerpartiet verkar för att rättighetshavare till mark skäligen ska kompenseras för
661 påverkan av deras mark i samband med att gruvor öppnas

662 [Yttrande Distrikt](#)

663 Förbundsmotion, förbundsstyrelsen är avsändare och förbundet står således bakom motionen.

664 [2.7 Statligtån för solpaneler](#)

665 **Motionskrivare:** MARIA Günster

666 NYNÄSHAMN C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

667 [Välj område:](#)

668 Klimat och Energi - Program

669 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

670 Patrik Appelkvist Larsson gruppledare, Peter Wennerberg kretsordförande, Eva Wennerberg Sorunda
671 centeravdelning

672 [Brödtext](#)

673 **Inför statliga lån för anläggande av solpaneler**

674

675 "När det regnar manna har den fattige ingen sked" heter det i ordspråket. Och
676 så är det med "bidrag" (skattereduktion) för installation av solpaneler.

677 Privatpersoner som har råd att anlägga solpaneler på sina byggnader får göra
678 det gröna avdraget. Det innebär skattereduktion med 20 procent för arbets-

679 och materialkostnader. Vill man dessutom lagra egenproducerad el, till
680 exempel med installation av batterier för detta, får man skattereduktion med
681 50 procent för den del av kostnaden som avser arbete och material.

682

683 Även om "bidragen", skattereduktionerna, som ges är bra och förmodligen
684 uppmuntrar till installation av solpaneler krävs det fortfarande att den som vill
685 byta till "grön el" genom solceller kan betala för det. Det är långt ifrån alla
686 husägare eller bostadsrättsinnehavare som har det ekonomiska utrymmet. Så i
687 praktiken är det de som redan har, som får mer. Pengarna tas från allas våra
688 skatteintäkter.

689

690 I stället för detta "bidragssystem" som skattereduktionen innebär, vore det
691 rättvisare och skulle förmodligen leda till snabbare omställning om alla
692 husägare och bostadsrättsinnehavare kunde låna förmånligt av staten till
693 installationen.

694

695 De statliga lånen ska vara räntemässigt förmånliga och ha lång
696 avbetalningsperiod. Moderna solpaneler anses ha en livslängd på minst 30 år.
697 En avbetalningsperiod kunde därför vara 15 till 20 år.

698

699

700

701 [Att-sats](#)

702 [2.7.1](#) att driva frågan om statliga lån till förmån för omställning till så kallad grön el genom
703 anläggande av solpaneler för omställning till så kallad grön el genom anläggande av
704 solpaneler.

705 [Yttrande Distrikt](#)

706

707 Distriktsstyrelsen ser positivt på lösningar som medför ökad omställning till grön el och att stöd,
708 underlättande och uppmuntran för solenergi och lagring bör vara lika för alla husägare och bo-
709 stadsrättsinnehavare. I tider då fler privatpersoner önskar att investera i hållbara lösningar i kom-
710 bination med inflation finns behov av satsningar för att påskynda utbyggnaden av produktion av
711 solenergi. Vi anser dock inte att det är lämpligt att driva frågan om statliga lån för av investering
712 av grön el. Detta med anledning att det redan idag finns banker och låneinstitut som erbjuder det,
713 samt har en upparbetad funktion och administration kring detta. Om staten ska erbjuda lån för
714 solpaneler så behöver de bygga upp en administration, pröva och bevilja. Redan idag så lönar sig

715 en investering i solceller relativt snabbt när den finansieras av lån. Centerpartiet har drivit frågan
716 om grönt avdrag istället för bidrag för att minska regelkrångel och långa handläggningstider, vilket
717 distriktsstyrelsen också anser vara en bra modell för att fler ska ha råd att investera i grön teknik
718 och samtidigt bidra till en
719 snabbare omställning.
720 Distriktsstämmans beslut:
721 Att sats
722 1: Avslag

723 [2.8 Motion om översyn av miljöbalken](#)

724 **Motionskrivare:** Roland Sjödahl

725 VADSTENA C-krets, ÖSTERGÖTLAND C-dist

726 **Välj område:**

727 Klimat och Energi - Program

728 **Ange medmotionär/Motionärer**

729

730 **Brödtext**

731 Miljö- och klimatfrågorna är viktiga, inte minst för vårt parti. Den svenska miljöbalken från slutet av
732 90-talet är en omfattande lagstiftning. Miljöbalken är en bra lagstiftning i många delar. Det finns dock
733 flera exempel på delar där det behövs en översyn. I många kommuner blir det svårt att detaljplanera
734 för bostäder om det finns närliggande näringsverksamheter av olika slag. Miljölagstiftningen borde ta
735 större hänsyn till vilken verksamhet som redan finns etablerad. I dagsläget är det svårt att bevilja
736 bygglov/detaljplanera för bostäder om det finns befintlig verksamhet som framtida boende skulle
737 kunna ifrågasätta när det gäller tex buller, lukt, transporter mm. Detta gäller förstås i såväl tätorter
738 som på landsbygden. En översyn av miljöbalken skulle också kunna medföra förenklingar för
739 företag/lantbruk. Jag är säker på att många krav på dokumentation skulle kunna förenklas utan att
740 det skulle få några effekter på vår miljö. Vid tillsyn/kontroller är det idag ofta stort fokus på att
741 dokumentationen av verksamheten är fullständig. En tillsyn innebär ofta till stora delar kontroll av
742 dokumentation och inte så mycket fokus på själva verksamheten.

743 **Att-sats**

744 [2.8.1](#) att Centerpartiet verkar för en översyn av miljöbalken med syfte att förenkla regelverk som
745 inte ger tillräckliga och tydliga effekter på vår miljö.

746 **Yttrande Distrikt**

747 Distriktsstyrelsen delar motionärens problembeskrivning. Mycket har hänt i samhället sedan 1998 då
748 miljöbalken stiftades. Våra kunskaper om klimat- och miljöpåverkan är större, samtidigt som
749 utmaningarna på många håll är mer akuta idag än för 25 år sedan. En översyn av miljöbalken kan
750 erbjuda modern lagstiftning, anpassad för dagens förutsättningar. Detta är dock redan partiets linje,
751 varför vi anser motionen besvarad.

752 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att anse motionen besvarad.

753 [2.9 Kärnkraft och uranbrytning](#)

754 **Motionskrivare:** Maria Comstedt

755 ÖREBRO C-krets, ÖREBRO C-dist

756 [Välj område:](#)

757 Klimat och Energi - Program

758 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

759 Jan Engman, Örebro

760 Jimmy Nordengren, Örebro

761 [Brödtext](#)

762 **Många har blivit medlemmar i Centerpartiet för att vi har varit ett**
763 **tydligt parti, inte minst i miljöfrågor, ett parti med ryggrad som**
764 **värnar jordbruksmark och tar avstånd från kärnkraft som en hållbar**
765 **energikälla och uranbrytningens miljökonsekvenser.**

766 Uranbrytning är den process som utvinna uranmalm ur marken.
767 Verksamheten är en del av kärnbränslecykeln för att ta fram bränsle
768 till kärnkraftverk. I Sverige finns de största samlade uranmängderna i
769 alunskiffrar. Uranhalten i alunskiffrarna är låg, så för att kunna
770 utvinna större mängder uran skulle det krävas mycket stora dagbrott
771 som ger svåra skador på landskapet och jordbruksmarken. Man kan
772 åka till Kvarntorp i Närke och se de förödande konsekvenser som
773 brytning av alunskiffer i dagbrott ger upphov till. Brytningen ger stora
774 mängder radioaktivt avfall som förblir radioaktivt under oöverskådlig
775 tid. Brytningsresterna innehåller dessutom andra giftiga
776 tungmetaller. Uranbrytning kan leda till storskaliga
777 föroreningsutsläpp i vattendrag och enskilda driksvatten brunnar. De
778 radioaktiva föroreningar kan nå vatten och luft under lång tid, vilket
779 skulle innebära allvarliga hälsorisker över mycket lång tid. Det är
780 därför Sverige i lag förbjuder att bryta uran. I andra länder där
781 uranbrytning pågår strålskadas gruvararbetare och de måste arbeta i en
782 väldigt hälsofarlig miljö.

783 Just nu pågår ett starkt populistiskt och ovetenskapligt lobbyarbete för
784 att bygga ny kärnkraft med statliga subventioner samt bryta uran i
785 Sverige från regeringspartierna och deras stödparti. Många lokala
786 Centerpolitiker ställs inför svåra dilemman när kärnkraften kommer
787 på tal. Alliansregeringens energiöverenskommelse 2009, och i den

788 nya överenskommelsen från 2016, tydliggörs att kärnkraften inte ska
789 få statligt stöd. Varken direkt eller indirekt. Centerpartiet vill få till en
790 blocköverskridande överenskommelse där kärnkraftens andel i vår
791 energiproduktion ges ett slutdatum. Kärnkraft kan aldrig bli en
792 hållbar del av vår energiproduktion med tanke på riskerna och
793 avfallsskulden till framtida generationer. Centerpartiet vill inte bidra till en
794 politik där vi förstör produktiv jordbruksmark till förmån för storskalig
795 uranbrytning i dagbrott.

796 Vi yrkar därför på

797 [Att-sats](#)

798 [2.9.1](#) att Centerpartiet tar ställning för att vi inte vill ha ny kärnkraft eller uranbrytning i Sverige.

799 [Yttrande Distrikt](#)

800 **Distriktsstyrelsens utlåtande:**

801 Centerpartiet har som motionerna beskriver i sin text varit en del av en
802 överenskommelse där man säger nej till uran brytning i Sverige och om man skall
803 bygga ny kärnkraft skall producenterna stå för alla kostnader. Dom beslutet står fast.

804 Centerpartiet har varit tydlig med att vi strävar efter långsiktiga hållbara lösningar
805 som har ett brett politisk förankring. Då Centerpartiet vill vara en del av framtida
806 lösningar är det svårt att låsa in sig i tvärsäkra ställningstaganden.

807

808 **Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta**

809 - att anse motionen besvarad

810 - att vidarebefordra motionen till Centerpartiets riksstämma

811

812 Distriktsstämman beslutade att bifalla motionen.

813 [2.10 Motion om att ta bort det kommunala vetot gällande havsbaserad
814 vindkraft](#)

815 **Motionskrivare:** Mattias Ledel

816 Karlskrona C-krets, BLEKINGE C-dist

817 [Välj område:](#)

818 Klimat och Energi - Program

819 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

820

821 [Brödtext](#)

822 I många av fallen där havsbaserad vindkraft kommer på agendan i kommunerna så säger
823 dem nej. Detta gör att det tar längre tid för Sveriges klimatmål att träffas och förlänger vårt
824 beroende av fossila bränslen. Att ignorera vindkraften gör också att vi ignorera det
825 snabbaste sättet att producera mer el eftersom det tar runt 2-3 år att bygga en vindkraftpark
826 jämfört med ett kärnkraftverk som tar runt 7 år.

827 Med de nuvarande elpriserna samt en framtid som behöver mer el för att omställa hela
828 industrier till miljövänliga alternativ, såsom fossilfritt stål, så behöver vi all el som möjligt och
829 snabbt.

830 Genom att ta bort det kommunala vetot gällande havsbaserad vindkraft kommer mer
831 godkännanden, och därmed utbyggnad av havsbaserad vindkraft, att öka kraftigt och
832 därmed minska Sveriges klimatpåverkan, flytta oss bort från fossila bränslen och visa
833 Sveriges fot framåt i klimatkampen. Det kommer också att pressa ner priserna på el vilket
834 visar för företag som investerar just nu, och kommer investera, att det finns bra och billig
835 tillgång till el i Sverige vilket kommer skapa jobb i regionerna längs kusterna.

836 [Att-sats](#)

837 [2.10.1](#) att Centerpartiet verkar för att ta bort det kommunala vetot gällande havsbaserad vindkraft.

838 [Yttrande Distrikt](#)

839 Motionen tar upp en viktig fråga. Hur vi ökar takten i energiomställningen för att nå våra klimatmål
840 och vad som krävs för detta.

841 Det finns långt framskridna planer utmed Sveriges kuster på byggande av havsbaserad vindkraft. De
842 finns bl.a. utanför Blekinges kust där både Sölvesborg och Karlskrona är i blickfånget men även
843 Karlshamn och Ronneby är berörda. Vindkraften är också relativt snabb att få på plats. Industrin
844 sätter också nu ett starkare tryck på regering och samhälle för ökad produktion från vindkraft.

845 Det kommunala vetot är sedan gammalt en viktig del i det kommunala självstyret och har stor
846 betydelse för utvecklingen i lokalsamhället. Ingen statlig överhet ska kunna profitera på enskilda
847 kommuner om det inte föreligger särskilda nationella intressen.

848 Det finns ett bättre sätt att öka drivkraften för en kommun och dess befolkning att säga ja till
849 vindkraft som andra länder är bättre på än Sverige, bl. a. Finland.

850 Låt en del av den ekonomiska avkastningen från vindkraften stanna i berörda kommuner för att ge
851 dem ökade resurser till sin verksamhet.

852 Utifrån detta uppmanar distriktstämman partistämman att anse motionen besvarad.

853

854 [2.11 MOTION ANG. HÖG TID FÖR EN SAMLAD MILJÖPRÖVNING VID](#)
855 [GRUVETABLERINGAR](#)

856 **Motionskrivare:** Tobias Bernhardsson

857 Färgelanda C-krets, Fyrbodals C-distrikt

858 Välj område:

859 Klimat och Energi - Program

860 Ange medmotionär/Motionärer

861

862 Brödtext

863 Sveriges nuvarande system för prövning av en planerad gruvverksamhet är uppdelad i tre
864 huvudsakliga delar: Undersökningstillstånd, bearbetningskoncession (i enlighet med minerallagens
865 bestämmelser) och miljötillstånd (enligt miljöbalken). Vid prövningen av bearbetningskoncessionen
866 sker en bedömning av fyndighetens brytbarhet och ensamrätten till fyndigheten fastställs. Vid denna
867 process görs även en prövning enligt 3 och 4 kap. miljöbalken avseende platsval och markintressen,
868 åtminstone för delar av verksamheten. Prövningen i enligt med 3 och 4 kap. miljöbalken ska vara
869 exklusiv vilket innebär att det dessa delar, som prövats i koncessionsprövningen, inte ska prövas i en
870 efterkommande tillståndsprocess enl. miljöbalken. Även Natura 2000-tillstånd ingår i prövningen i 3
871 och 4 kap. miljöbalken och ska således prövningen i samband med koncessionsprövningen.

872 Detta upplägg ska skapa en förutsägbarhet i processen och möjliggöra för bolaget att tidigt attrahera
873 kapital för att ta fram nödvändiga utredningar och underlag till den efterföljande miljöprövningen.
874 Problematiken är att dagens system innebär att markanvändningsfrågor prövas två gånger, vilket
875 avviker från miljöbalkens systematik för tillståndsprövning och kan ifrågasättas ur ett EU-rättsligt
876 perspektiv. Framför allt vad beträffar att såväl Natura 2000-bestämmelserna som MKB-direktivet
877 syftar till att verksamheter ska prövas i sin helhet innan några slutliga villkor fastställs och tillstånd
878 ges. Källa: "En tryggad försörjning av metaller och mineral" (SOU 202256)

879 [https://www.regeringen.se/contentassets/8d6f4bd8016e4a50ac94931b9b635285/en-tryggad-](https://www.regeringen.se/contentassets/8d6f4bd8016e4a50ac94931b9b635285/en-tryggad-forsorjning-av-metaller-och-mineral-sou-202256.pdf)
880 [forsorjning-av-metaller-och-mineral-sou-202256.pdf](https://www.regeringen.se/contentassets/8d6f4bd8016e4a50ac94931b9b635285/en-tryggad-forsorjning-av-metaller-och-mineral-sou-202256.pdf)

881 Ett exempel som lyfts i utredningen är fd regeringens tolkning av "Norra kärr", där själva fyndigheten
882 ska prövas i koncessionsärendet, medan den omkringliggande verksamheten (s k följdföretag), inkl.
883 dess intressekonflikter enl 3 och 4 kap. miljöbalken ska prövas av mark- och miljödomstol i samband
884 med miljötillståndsprocessen. En gruvverksamhet kan därmed delas in i två olika områden, vilket
885 strider mot praxis gällande miljöbalken som pekar mot att alla olägenheter för miljö och människors
886 hälsa ska beaktas, inkl. samtliga hänsynsregler och miljökonsekvenser, för hela verksamheten. (Se
887 exempelvis MÖD:s resonemang av "Citybanan")

888 Ovan nämnda SOU föreslår att markanvändningen flyttas från koncessionen till miljöprövningen och
889 låta koncessionsärendet endast behandla fyndigheten och brytningsrättigheten till densamma.
890 Övriga intressekonflikter stryks ur minerallagen. Centerpartiet bör förespråka en sådan hållbar
891 lösning som innebär en samlad miljöprövning för hela verksamheten vid gruvetableringar i Sverige.

892 Att-sats

893 2.11.1 att Centerpartiet tar ställning för att bejaka den typen av lagstiftning som bidrar en
894 samlad miljö- och tillståndsprövning avseende gruvetableringar och dess följdföretag.

895 Yttrande Distrikt

896 Yttrande: Bernhardsson redogör i sin motion för att det idag finns oklarheter i regelverket
897 för gruvetableringar. Det avser hur det sker, när villkoren fastställs samt tillstånd ges.
898 Prövningen är idag uppdelad i, huvudsak, tre delar istället för att prövas i sin helhet. En SOU-
899 utredning,

900 SOU 202256, föreslår en förändrad handläggning mellan koncessionsärendet och
901 miljöprövningen och där intressekonflikter stryks ur minerallagen för att förenkla
902 tillståndsprövningen i sin helhet. Syftet är att i sin helhet få en tydligt hållbar och samlad
903 miljöprövning för verksamheten vid gruvetableringar. Centerpartiet bör ställa sig positiv till
904 lagstiftning som klargör, förenklar och säkerställer procedurerna i sin helhet vid miljö- och
905 tillståndsprövning vid gruvetableringar.

906 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman

907 att **bifalla motionen**

908

909

910 [2.12 Förenkla och Förtydliga Prövningsprocesserna för Havsbaserad vind](#) 911 [i Sveriges ekonomiska zon](#)

912 **Motionskrivare:** Gabriella Hammarskjöld

913 Gotlands C-krets, GOTLAND C-dist

914 [Välj område:](#)

915 Klimat och Energi - Program

916 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

917

918 [Brödtext](#)

919 I Sverige har ett system med så kallad samlad miljö tillståndsprövning funnits sedan lång tid. Det
920 innebär att miljöprövningsärenden på land samt i territorialhavet görs i en samlad prövning där alla
921 miljöprövningsfrågor prövas vid ett tillfälle av en prövningsmyndighet. Men för havsbaserad vind ute
922 i Svenska Ekonomiska zonen (EEZ) gäller inte denna grundregel. Den här situationen gör att alla de
923 havsbaserade vindparksprövningar som nu pågår runt om Sveriges avlånga kust ute i EEZ är
924 anmärkningsvärt ineffektiva. För ute i EEZ måste samma typer av miljöprövningsfrågor som annars
925 sker som en samlad prövning, hanteras enligt flera olika lagstiftningar som alla har olika
926 prövningsmyndigheter.

927 För att exemplifiera situationen: Lagen om Sveriges ekonomiska zon hanteras av Sveriges Regering,
928 Kontinentalsockellagen i EEZ hanteras av SGU med slutgiltigt beslut av Sveriges Regering, Natura-
929 2000 tillståndsprövningar i EEZ prövas av Länsstyrelsen i första instans och sedan av Sveriges Mark-
930 och Miljödomstolar i överklagande instans, samt Ellagen i EEZ av Energimarknadsinspektionen och
931 Fornminneslagen i EEZ av Länsstyrelsen.

932 Detta gör att de sökande bolagen många gånger måste samråda samt skriva ansökningar och
933 miljökonsekvensbeskrivningar och tekniska beskrivningar för i stora delar samma sak minst 5 gånger
934 och ibland ännu fler. Den fortsatta tillståndsprövningsprocessen måste också stämmas av med
935 samma typer av sakmyndigheter och övriga sakägare fem gånger eller mer. Det gör att
936 tillståndsprövningsprocesserna blir oerhört utdragna och ineffektiva och bedöms ta bort emot 2-4 år
937 längre tid att få fullständigt klara, jämfört med om en samlad prövning hade erbjudits från början.

938 Utöver det ineffektiva prövningssystemet råder inte heller en rättssäker situation rörande vilket
939 bolag som har rätt till den tillståndsansökta platsen för havsvindparker om två eller fler bolag söker

940 tillstånd för samma plats parallellt. Det gör att flera bolag i dagsläget söker i oklar konkurrens med
941 andra bolag, där samma miljöprövningsunderlag måste samlas in och förhandlas för samma sak till
942 stora kostnader och med uppenbara risker. För flera bolag som ansöker om tillstånd under oklar
943 konkurrens kommer riskera att få hela sin tidiga investering i form av prövningsunderlag kastade i
944 sjön om ett annat konkurrerande bolaget skulle få slutgiltiga tillstånd. Vilket i dagsläget avgörs
945 väldigt sent i processen. Sveriges Mark- och Miljödomstolar har påpekat detta problem till Sveriges
946 Regering vid flertalet tillfällen de senaste åren. Regeringen har inte gjort något åt saken.

947 Samtidigt råder en växande energikris i Sverige. Det rimmar illa med att viktiga investeringar av
948 havsbaserad vindkraft riskerar att bli onödigt försenad och att flera investeringar riskerar att inte bli
949 av alls på grund av ineffektiva tillståndsprövningssystem och oklara konkurrensregler.

950 Som situationen är nu är det hög risk att Sverige som industrination och välfärdsstat kommer att
951 halka efter ännu mer i den allt hårdare konkurrensen i Europa och övriga världen om det här får
952 fortgå länge till. Det är därför av största vikt att problemen runt tillståndsprövningsprocesserna för
953 havsbaserad vind i EEZ skyndsamt hanteras med bred politisk enighet i Sveriges Riksdag.

954 [Att-sats](#)

955 [2.12.1](#) att Centerpartiet driver en politik som syftar till att utforma ett system med så kallad samlad
956 tillståndsprövning för havsbaserade vindparker i Svenska ekonomiska zonen. Med målet att
957 skapa en mer effektiv och snabb tillståndsprövning med färre ansvariga
958 prövningsmyndigheter.

959 [2.12.2](#) att Centerpartiet driver en politik som bidrar till att Sverige skapar ett tydligare och mer
960 fungerande system för utpekande av lämpliga platser för havsvind i Svenska ekonomiska
961 zonen där även konkurrensfrågorna kopplat till tillståndsansökningsprocessen är klagörs
962 tidigt i processen.

963 [Yttrande Distrikt](#)

964 Distriktsstyrelsen delar motionärens åsikt om att det är synnerligen viktigt att snabba på processerna
965 med tillståndsgivning av vindkraft. Vi behöver få mer förnybar energi så snabbt som möjligt innan
966 den skadliga uppvärmningen av vår planet gått så långt att skadorna på klimatet inte går att
967 reparera. Snabbare och effektivare tillståndsprövningsprocesser är ett viktigt verktyg för att rädda jordklotet.
968 Det är även viktigt att det skapas ett tydligare och mer fungerande system för utpekande av lämpliga
969 platser för havsvindparker i den svenska ekonomiska zonen.

970 Utifrån detta uppmanar Gotlandsdistriktet partistämman att bifalla motionen.

971

972 [2.13 Vindkraft och energi för hela Sverige](#)

973 **Motionsskrivare:** Hans Lindqvist

974 VÄRMDÖ C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

975 [Välj område:](#)

976 Klimat och Energi - Program

977 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

978

979 Brödtext

980 Vår nya partiledare Muharrem Demirok tog upp fyra områden i sitt
981 installationstal som han ville att centern skulle satsa på för att stärka Sverige
982 och Centerpartiet. Han talade om fyra konkreta frågor för Sverige och
983 Centerpartiet, satsa på hela landet, trygghet, klimat och skola.

984

985 Jag tar här upp några frågor som faller inom den ramen.

986 Hela landet och då menade han frågor som berör Hela Sverige och Centern
987 över hela landet. Här tycker jag att vi ska satsa hårt på att stärka den svenska
988 livsmedelsproduktionen och öka självförsörjningen av livsmedel i vårt land. Det
989 gäller hela skalan från spannmål, kött, fisk, grönsaker och svenska drycker. Det
990 skulle stärka jordbruket, öka intresset för nya jordbruksföretag, nya jobb och
991 trygghet på landsbygden. Mat som är producerad i vårt land ökar också
992 tryggheten.

993 Inom klimatområdet ska vi öka och stärka den svenska energiförsörjningen
994 och kraftigt öka satsningen på fossilfria energislag och minska utsläppen av
995 växthusgaser. Den snabbaste och bästa satsningen är naturens, sol-, vind- och
996 vattenkraft. Det kan göras över hela landet. Kommuner, regioner, företag och
997 enskilda måste driva på för att satsa betydligt mer på både solkraft och
998 vindkraft över hela landet. Vattenkraften har försett oss med energi i decennier
999 och måste rustas upp mer än vad som nu görs. Sol- och vindkraft kan bli lika
1000 viktiga energikällor

1001 Den stora satsningen gäller vindkraften. Snabbare beslut måste fattas för att
1002 de många projekt som vill etablera vindkraft som finns färdiga kan komma
1003 igång. Det gäller vindkraft både till hafs och på land.

1004 Vindkraften är den energikälla som på kort sikt kan möta det ökade elbehovet
1005 och byggas ut snabbt. Den havsbaserade vindkraften står bara för 0,5 TWh av
1006 Sveriges totala elanvändning i dag på cirka 140 TWh. Här finns de största
1007 möjligheterna.

1008 Totalt finns i nuläget åtta projekt för att etablera havsbaserad vindkraft som
1009 ska avgöras av regeringen där Sverigedemokraterna är emot och Ebba Busch
1010 som bereder frågorna har talat om mer kärnkraft men nu om mer vindkraft. Vi
1011 kommer ihåg det där med vad man sa före valet och nu säger efter valet.
1012 Områdena ligger i det som kallas Sveriges ekonomiska zon, områden ute i
1013 havet. Här finns krockar mellan olika projekt som måste lösas. Det största

1014 hindret har varit Försvarsmakten som mellan 2017-2022 avvisade uppåt 90
1015 procent av alla aktuella vindkraftverk till havs. Här behövs en bättre nationell
1016 planering och ett bättre samarbete.

1017 Andra hinder för havsplanerad vindkraft är kommunala veton i Sveriges
1018 sjöterritorium, cirka två mil från land. Det gäller också vindkraft på land.
1019 Hindren skulle kunna minska genom att stärka ekonomin och överföra
1020 fastighetsskatten på vindkraft och självfallet också vattenkraft till de kommuner
1021 och regioner där produktionen sker. Det är ett gammalt centerkrav som
1022 ständigt behöver upprepas. En annan möjlighet är att genom kooperativ och
1023 fastighetsbolag ge medborgarna större inflytande över var vindkraften kan
1024 ligga. Medverkan i driften genom delägarskap från samhället och enskilda kan
1025 också minska dessa problem.

1026 Danmark har här ett system där staten i förväg talar om vilka områden till havs
1027 som kan godkännas och sedan auktionerar ut dem till energiföretagen. Då
1028 undviker man också att problem dyker upp i slutet av en etableringsperiod.
1029 Genom att bygga vindkraftverk högre blir vindkraften också mer effektiv och
1030 producerar mer energi. Här är det naturligtvis extra viktigt var sådana stora
1031 vindkraftverk etableras.

1032 Snabbare tillstånds-, och byggnadsprocesser är också viktiga både för
1033 vindkraftverken och kraftnäten. Genom medverkan från närboende kan dessa
1034 frågor också lösas enklare.

1035 Biogas från restprodukter av livsmedel och matavfall är en miljö-, klimat- och
1036 samhällsnyttig energiform som varit skattebefriad i Sverige. Det hotas när detta
1037 skrivs av en EU-dom som ogiltigförklarar statens skattebefrielse vilket riskerar
1038 att den beläggs med samma koldioxidskatt som fossilgas från Putins Ryssland.
1039 Detta måste regeringen överklaga eller stoppa på annat sätt. Det är också
1040 viktigt att vi förbättrar lagringsmöjligheterna (vätgas, batterier etc) för att få ett
1041 stabilt och hållbart energisystem byggt på förnybara energikällor.

1042

1043 Skogen är ytterligare ett område där Sverige har erfarenhet och kunskap
1044 sedan århundraden. Inkomster från skogen ska beskattas i en kommun där
1045 skogen finns och inte där ägaren råkar vara skriven. Inkomster från utboägd
1046 skog innebär att miljardbelopp varje år överförs från skogslänen till
1047 storstadsområdena. Detta är ett krav som redan riksdagsman Erik Arthur
1048 Egervärn drev.

1049 *När jag satt för Centern i EU-parlamentet 1996-1999 var skogen ett*
1050 *skällsord som EU aldrig skulle syssla med för enskilda länder. Nu antar EU lagar*
1051 *om t.ex avverkning av skog under begreppet skogsdegradering som kan*
1052 *omfatta kalhyggen som kan komma att påverka svenska skogsägare .Det gäller*
1053 *också förbud att handla med timmer och andra trävaror och produkter som kan*
1054 *tillverkas från kalhyggen. Jag växte upp i Sundsvall och på Alnön och arbetade*
1055 *med skogsfrågor som stabbläggare på Karlsviks sågverk, ett av de 14 som då*
1056 *fanns på ön och som flottare, sorterare av timmer och stabbläggare i Ljungan.*
1057 *Min far arbetade på SCA så jag har skogen i kroppen. När EU nu tar beslut om*
1058 *skogen måste vi komma ihåg att skillnaderna är stora mellan olika EU- länder.*

1059 *Vi ska klara av att behålla skog som tar upp koldioxid i kolsänkor och*
1060 *minskar utsläppen samtidigt som vi ska fortsätta ett hållbart skogsbruk för att*
1061 *få timmer och virke för husbyggnad där nya hus i trä nu ökar och samtidigt kan*
1062 *behålla mångfalden i vår naturskog.*

1063 *Att bygga ut vindkraften betyder också att vi kan dra nytta av en*
1064 *energiförsörjning som kommer från naturen liksom solen och vattnet. Om vi*
1065 *driver detta hårt minskar också intresset och argumenten för kärnkraft.*
1066 *Vindkraft går fortare, är billigare och vi ska driva på regeringen att påskynda*
1067 *tillstånden för de många vindkraftverk som nu är färdiga att byggas.*

1068 *Undertecknade föreslår riksstämman besluta*

1069 *Att-sats*

1070 [2.13.1](#) *Behandlas i inom ramen för motioner med bäring på kommitté 3: att Centerpartiet ska satsa*
1071 *på en kraftig utbyggnad av livsmedelsproduktionen för att öka självförsörjningen av*
1072 *livsmedel i hela vårt land.*

1073 [2.13.2](#) *att Centerpartiet föreslår att fastighetsskatten på vindkraft och vattenkraft skall överföras till*
1074 *de kommuner och regioner där produktionen sker i lan*
1075 *det och stärka medborgarnas inflytande över lokaliseringen av vindkraftverk genom*
1076 *kooperativ och fastighetsbolag och medverkan i driften genom delägarskap. Detta bör också*
1077 *gälla vattenkraft.*

1078 [2.13.3](#) *Behandlas i Skog kommitté 6: att stärka stödet till skogsnäringen och enskilda skogsbrukare*
1079 *för att genom kolsänkor minska utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser och fortsätta*
1080 *ett hållbart skogsbruk för timmer, virke och husbyggnad.*

1081 *Yttrande Distrikt*

1082 *Distriktsstyrelsen instämmer i andemeningen i motionen. Vi föreslår att motionen besvaras då*
1083 *punkterna redan idag är Centerpartiets politik. Att bönder, jordbruket och de gröna näringarna*
1084 *är en viktig del i totalförsvaret, för att hålla oss mätta och varma. Att mer av intäkterna stannar i*
1085 *bygden genom regionaliserad fastighetsskatt för industri- och elproducerande fastigheter. Samt*
1086 *att de gröna näringarnas konkurrenskraft förbättras med sänkta kostnader och regelförenklingar*

- 1087 samtidigt som värdefull natur skyddas och skogen bidrar som kolsänka.
1088 Distriktsstämmans beslut:
1089 Att sats
1090 1 Besvarad
1091 2 Besvarad
1092 3 Besvarad

1093 [2.14 Främja lokal produktion av elenergi](#)

1094 **Motionskrivare:** Pietro Marchesi

1095 TÄBY C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

1096 [Välj område:](#)

1097 Klimat och Energi - Program

1098 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1099 Ann-Sofie, Lager, Stockholms Län

1100 [Brödtext](#)

1101 Varje region och kommun måste ta ett större lokalt ansvar för produktion av den elenergi som
1102 förbrukas lokalt. Det gäller främst elområde Malmö SE4 och elområde Stockholm SE3.

1103 Många stora elintensiva industriprojekt pågår i elområde Lulea SE1 och elområde Sundsvall SE2, t ex
1104 H2 Green Steel, Hybrit och Northvolts batterifabrik, och fler projekt är planerade i närtid. Det betyder
1105 att en allt större andel av den elenergi som produceras i norra Sverige inom kort kommer att
1106 förbrukas lokalt, allt mindre el blir över att skicka till landets södra delar. Södra Sverige måste därför
1107 snarast bli mer självförsörjande på el. Alternativet är fortsatt höga elpriser och ökad risk för
1108 strömavbrott och bortkopplingar.

1109 Förutom lokal elproduktion, behövs även lokal lagring av energi, se motion "**Främja lokal lagring av**
1110 **elenergi**", och energieffektivisering d.v.s. minskad användning av el, se motion "**Energieffektiva**
1111 **byggnader**".

1112 Det snabbaste och billigaste sättet att öka den lokala elproduktionen är utbyggnad av sol- och
1113 vindkraft, som också producerar el till ett lågt pris. För att påskynda utbyggnaden av sol- och
1114 vindkraft behöver tillståndsprocessen förenklas och snabbas upp, samtidigt som hänsyn fortsatt
1115 måste tas till lokalsamhället och lokala miljöförhållanden.

1116 Om mer el produceras och lagras så nära som möjligt där den används, minskar nätkostnader och
1117 effektförluster i överföringen. Fler produktionsenheter ger mindre sårbarhet vid produktionsbortfall.

1118 Priset för att producera sol- och vindkraft har minskat kraftigt och spås fortsätta gå ner, medan priset
1119 för distribution av el är högt och ökar. Stora besparingar kan göras om produktion av el kan ske
1120 närmare där elen ska användas.

1121 Vindkraft måste få bättre förutsättningar att byggas ut i närhet till där den konsumeras och i bra
1122 vindlägen, dvs där den är har bäst verkningsgrad, med minsta möjliga påverkan på lokala miljön. För
1123 att få högre verkningsgrad och mer stabil produktion måste vindkraftverk tillåtas att byggas högre.
1124 Detta eftersom vinden är starkare och mer stabil på högre höjd. Vid tillståndsbeslut måste
1125 sambandet mellan effektivitet och totalhöjd tydliggöras.

- 1126 Trots att bygglov för solceller har avskaffats, förekommer det tyvärr att ett fåtal kommunpolitiker
1127 hindrar, försvårar och fördyrar för vissa fastighetsägare att installera solceller med lokala regler i
1128 detaljplaner.
- 1129 Solenergi har även en framtid inom jordbruket, med solcellspaneler på växthus och på fält med s.k.
1130 Agrisolar d v.s. odling under solcellspaneler. Mikroklimatet som skapas under solcellspaneler skyddar
1131 växterna från väder och stark sol samt sparar vatten. Resultatet blir både bättre skördar och
1132 produktion av elenergi.
- 1133 I dagens försämrade säkerhetsläge, är ökad lokal produktion och lagring av energi ett viktigt led i att
1134 öka självförsörjningsgraden av energi och minska samhällets sårbarhet. Idag stoppas många
1135 vindkraftsprojekt av Försvarmakten, vilket begränsar möjligheterna till en mer decentraliserad
1136 energiproduktion och därmed mindre sårbar energiförsörjning.
- 1137 **Att-sats**
- 1138 [2.14.1](#) att Centerpartiet ska verka för att påskynda utbyggnaden av förnybar elproduktion, särskilt i
1139 elområde Stockholm SE3 och Malmö SE4.
- 1140 [2.14.2](#) att Centerpartiet ska verka för att tillståndsprocessen för ny vindkraft och uppgradering av
1141 befintlig vindkraft både till lands och till havs, förenklas och snabbas upp.
- 1142 [2.14.3](#) att Centerpartiet ska verka för en utredning av hur alla kommuner, utifrån lokala
1143 förutsättning, har ett eget ansvar att underlätta och uppmuntra lokal elproduktion.
- 1144 [2.14.4](#) att Centerpartiet ska verka för en utredning av hur kommuner bör stödja, uppmuntra och
1145 underlätta för fastighetsägare att installera solceller, både på befintliga fastigheter och vid
1146 nybyggnation.
- 1147 [2.14.5](#) att Centerpartiet ska verka för en utredning av hur vi i Sverige bäst kan ta tillvara framsteg
1148 inom Agrisolar, odling under solcellspaneler anpassat till våra klimatzoner.
- 1149 **Yttrande Distrikt**
- 1150
- 1151 Distriktsstyrelsen instämmer med motionärernas intentioner om dessa viktiga frågor kring elpro-
1152 duktion och lagring. Vi föreslår att yrkandena 131-134 skall anses besvarade då de redan idag är
1153 Centerpartiets politik. Centerpartiet har i många år arbetat med att förenkla och korta process-
1154 tider och för utbyggnad av förnybar el, samt fått till utredningar kring frågorna om att underlätta
1155 regelverk för hela Sveriges elproduktion.
- 1156 Distriktsstyrelsen anser att det redan idag finns starka marknadskrafter som ligger på för att
1157 anlägga solceller på bördig jordbruksmark. Forskning pågår även inom området vad gäller kombi-
1158 nerad odling och solceller och det kommer att bli spännande att följa resultatet och effekten av
1159 detta. Vi anser dock inte att det behövs en separat utredning, utan följer de framsteg som görs
1160 inom forskningen.
- 1161 Distriktsstämmans beslut:
- 1162 Att sats
- 1163 1: Besvarad
- 1164 2: Besvarad
- 1165 3: Besvarad
- 1166 4: Besvarad
- 1167 5: Avslag

1168 [2.15 Motion om ett energisystem för klimatomställningen](#)

1169 **Motionskrivare:** Hanna Stenegren

1170 VALLENTUNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

1171 [Välj område:](#)

1172 Klimat och Energi - Program

1173 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1174 Elisabeth Thand Ringqvist, Stockholms stad

1175 Emma Wiesner, Stockholms stad

1176 [Brödtext](#)

1177 Till skillnad från många andra länder så har Sverige och svensk arbetsmarknad en unik position att bli
1178 vinnare när svensk och global klimatomställning kräver nya tjänster och produkter. De senaste åren
1179 har det svenska näringslivet aviserat investeringsplaner för hundratals miljarder i
1180 klimatomställningen. Svensk industri och jordbruk är redan idag bland världens mest klimatsmarta.
1181 Svensk export av produkter tränger undan smutsigare produktion i andra länder vilket resulterar i
1182 cirka 25 miljoner ton minskade koldioxidutsläpp, motsvarande hälften av Sveriges totala utsläpp. Den
1183 siffran kan dessutom öka väsentligt, genom att svenska företag går före i klimatomställningen, ökar
1184 sin varuexport, eller exporterar klimatsmart teknik.

1185 Men allt bygger på att näringslivet får rätt förutsättningar. I de allra flesta branscher stavas lösningen
1186 på klimatomställningen elektrifiering, men redan nu bromsas eller uteblir investeringar på grund av
1187 brister i elsystemet. Den lokala produktionen är för liten i södra Sverige, överföringskapaciteten från
1188 norr är begränsad, och utbyggnad av såväl klimatsmart industriproduktion som kraftproduktion
1189 stoppas av Kafka-liknande tillståndsprocesser.

1190 På mindre än 25 år behöver vi mer än fördubbla elproduktionen, samtidigt som vi byter ut eller
1191 reinvesterar i nästan all befintlig elproduktion och dessutom moderniserar och bygger ut stamnätet.
1192 Det är en gigantisk utmaning, men samtidigt en enorm möjlighet för minskade utsläpp, ökade
1193 exportintäkter, sysselsättning och välfärd i hela landet. Det kommer att kräva snabba och modiga
1194 politiska beslut, en kraftfull och gemensam vision för Sverige och mycket stora investeringar.

1195 I denna situation har vi inte råd att utesluta några fossilfria kraftslag. Näringslivet måste tillåtas
1196 investera i såväl sol- och vindkraftsparker som kärnkraft. Centerpartiet bör inte verka för några
1197 statliga subventioner till kärnkraften, men inte heller stå i vägen för att riva de hinder som finns för
1198 nya reaktorer, och behandla anslutningskostnader till alla energikällor lika. En samverkan av de olika
1199 fossilfria kraftslagen är viktigt för att upprätthålla en leveranssäker elförsörjning där elen finns där
1200 den behövs, när den behövs, till en kostnad som är konkurrenskraftig för näringslivet och rimlig för
1201 hushållen.

1202 Centerpartiet bör ta initiativ till och verka för en ny energiuppgörelse som baseras på
1203 klimatomställningens stora elbehov, och som därför har teknikneutralitet, kostnadseffektivitet och
1204 de svenska basnäringarna i fokus. Att genomföra elektrifieringen handlar om klimatomställningen i
1205 Sverige, men också om framtidens jobb som finns i den potential i de klimatsmarta råvaror, varor och
1206 tjänster som Sverige kan förse den globala marknaden.

1207 [Att-sats](#)

1208 [2.15.1](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft för att Sverige ska uppnå nettonollutsläpp till år
1209 2045 och därefter jobba för att utsläppen går mot noll.

1210 [2.15.2](#) att Centerpartiet ska verka för ett leveranssäkert, fossilfritt elsystem där elen finns där den
1211 behövs, när den behövs, och till en kostnad som är konkurrenskraftig för näringslivet och
1212 rimlig för hushållen.

1213 [2.15.3](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft för att Sverige ska möta den kraftiga
1214 elektrifieringen som industrin och hela samhället står inför, utifrån samhällets och industrins
1215 behov, på ett teknikneutralt och kostnadseffektivt sätt.

1216 [2.15.4](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft för ett konkurrenskraftigt jobbskapande Sverige,
1217 med en stabil elförsörjning utan utsläpp.

1218 [2.15.5](#) att Centerpartiet ska vara en drivande kraft i att möjliggöra både storskalig och småskalig
1219 utbyggnad av fossilfri kraftproduktion, bland annat genom att kraftigt korta och effektivisera
1220 tillståndsprocesserna, exempelvis genom en översyn av miljöbalkens utformning.

1221 Yttrande Distrikt

1222 Yttrande Distrikt

1223 Distriktsstyrelsen anser att Centerpartiets nuvarande politik att skärpa det klimatpolitiska
1224 målet till att uppnå nettonollutsläpp 2040 ska behållas, därav förslag att avslå att-sats 1.

1225 Distriktsstyrelsen ser att huvudprioritering i arbetet framåt är att minska utsläppen av koldioxid
1226 och föreslår därav bifall på att-sats 2 att arbeta för ett fossilfritt elsystem, även om ett helt

1227 förnyelsebart system vore att föredra på sikt. Det är dock viktigt att alla kärnkraften bär sina
1228 egna kostnader - även för avfallet. Vi menar att Centerpartiet redan idag i huvudsak driver en

1229 teknikneutral politik för en fossilfri elektrifiering. Så som den tredje att-satsen är formulerad
1230 föreslår distriktsstyrelsen avslag då den säger att politiken ska vara helt teknikneutral vilket

1231 inte skulle skilja på fossilfri eller fossil elproduktion. Politiken ska inte vara teknikneutral mellan
1232 fossil och fossilfri elproduktion. Vi delar motionärernas syn att stabil elförsörjning utan utsläpp

1233 är avgörande för en framgångsrik svensk grön industri som minskar utsläppen och skapar jobb i
1234 Sverige, vi delar också synen att tillståndsprocesserna måste effektiviseras vilket innebär förslag

1235 om bifall på att-sats 4 och 5. Däremot anser vi att det är viktigt att tillståndsprövning för till
1236 exempel vattenkraften trots allt tar hänsyn till de miljöfrågor som berör vandringsvägar för fisk,

1237 samt konsekvenser kring torrläggning av vattendrag

1238 Distriktsstämmans beslut:

1239 Att sats

1240 1: Avslag

1241 2: Bifall

1242 3: Avslag

1243 4: Bifall

1244 5: Bifall

1245

1246 Yttrande Stockholms stad:

1247 Motionärerna lyfter på ett välformulerat och initierat sätt frågan om Sveriges framtida

1248 energiförsörjning och förutsättningarna för att uppnå nettonollutsläpp till år 2045. Distriktsstyrelsen
1249 delar samma bild som motionärerna att Sverige har mycket goda möjligheter att bli en vinnare på kli-

1250 matomställningen sett till bland annat den klimatnytta som den svenska exporten av grön teknik har
1251 samt de massiva investeringar som nu görs runt om i hela landet. Ett grundvillkor för att detta ska bli

1252 möjligt är mycket riktigt att ett konkurrenskraftigt näringsliv har bästa möjliga förut-sättningar för att

1253 kunna och våga investera här i Sverige och att fler företag vill etablera sig här istället för i andra
1254 länder. Det är ytterst näringslivet som är den verkliga motorn i klimatomställningen.

1255

1256 Distriktsstyrelsen delar motionärernas mening om att tillståndsprocesserna måste kortas och
1257 effektiviseras väsentligt och att det offentliga måste göra sitt yttersta för att tillförsäkra ett
1258 fungerande elsystem som levererar fossilfri el till användarna – både hushållen och industrin – varje
1259 timme, året runt. Givet att Sverige måste fördubbla sin elproduktion till år 2045 och även fort-sätta
1260 leverera omfattande mängder el därefter så behöver elsystemet förstärkas och byggas ut med start
1261 redan idag. Med beaktande till de mängder el som kommer behövas så delar distrikts-styrelsen
1262 motionärernas mening om att vi kan utesluta några fossilfria kraftslag. Ett 100 procent fossilfritt
1263 elsystem möjliggör klimatvärden lika bra som ett 100 procent förnybart.

1264

1265 År 2045 ligger bara sex mandatperioder bort. Det är av största vikt att politiken börjar agera och
1266 skapar rätt förutsättningar för att möjliggöra klimatomställningen. Här har Centerpartiet en viktig roll
1267 att spela i mitten av det politiska landskapet genom att verka för en bred, långsiktig energi-
1268 uppgörelse över blockgränserna som ger näringslivet långsiktiga spelregler att förhålla sig till och
1269 stärker investeringsviljan i Sverige. Distriktsstyrelsen instämmer i att en sådan uppgörelse bör ha sin
1270 grund i just teknikneutralitet, kostnadseffektivitet och fossilfrihet. Därutöver är det av avse-värd
1271 betydelse att samarbeta politiskt över blockgränserna för att så snart det bara är möjligt re-formera
1272 tillståndsprocesserna för att snabba på utbyggnaden av elproduktionen och för att stärka de svenska
1273 basnäringarna. Även detta är något som Centerpartiet bör vara en drivande kraft för.

1274

1275 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen

1276 [2.16 Vindkraft till havs och det kommunala vetot](#)

1277 **Motionskrivare:** Lennart Petterson

1278 HELSINGBORGS KOM KRETS C-krets, SKÅNE C-dist

1279 **Välj område:**

1280 Klimat och Energi - Program

1281 **Ange medmotionär/Motionärer**

1282

1283 **Brödtext**

1284 Vi har ett kommunalt veto när det gäller etablering av vindkraft och det är positivt. Dock gäller detta
1285 veto även utanför kommunerna gränser när gäller havsbaserade vindkraftverk.

1286 Strandnära fastigheter räknas nämligen taxeringsmässigt normalt 300 meter ut i havet. Ibland har
1287 även djupet en betydelse. Eftersom kommuner består av fastigheter, är det både rimligt och logiskt
1288 att kommungränsen går där de enskilda fastighetsgränserna går.

1289 Idag gäller det kommunala vetot ut till territorialgränsen som är som mest 12 nautiska mil från
1290 stranden, d v s ca 22 km. I den ekonomiska zonen gäller inte det kommunala vetot.

1291 Återkopplat till fastighetsgränserna, är det svårt att finna bärande motiv för att vindkraftsvetot ska
1292 gälla utanför den egna kommunen. När det gäller vindkraft på land i närliggande kommuner, får man
1293 yttra sig men man har inget veto. Det finns därför inga skäl till att man ska ha veto för områden till
1294 havs som inte hör till kommunen.

1295 Svalöv 2023-02-01

1296 Lennart Pettersson

1297 Svalöv

1298 Centerpartiet beslöt vid sitt årsmöte att med bifall vidarebefordra motionen.

1299 [Att-sats](#)

1300 [2.16.1](#) att Centerpartiet initierar en utredning om gränserna till havs för det kommunala vetot för
1301 vindkraftverk.

1302 [Yttrande Distrikt](#)

1303 Det finns en särskild utredning för att stärka kommunernas incitament att medverka till utbyggnad av
1304 vindkraft, i syfte att klara klimatomställningen och den ökade elektrifieringen av samhället. Det är av
1305 vikt att vi inom Centerpartiet väl bevakar och agerar kring de förslag som kommer att presenteras av
1306 denna utredning.

1307

1308 **Beslut:**

1309 att bifalla motionen

1310 [2.17 Motion för återinförande och utökning av elbilsincitament](#)

1311 **Motionskrivare:** Marko Janicic

1312 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

1313 [Välj område:](#)

1314 Klimat och Energi - Program

1315 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1316 Marko Janicic, Stockholm Stad

1317 Suzanna Viswalingam, Stockholm Stad

1318 [Brödtext](#)

1319 När elbilsbonusen plötsligt slopades den 8 November 2022 så motiverade regeringen det med att
1320 den fyllt sin funktion. Kritiker hävdade dessutom att bonusen bara gynnat rika djurholmsbor och
1321 varit ett incitament för storföretagen att byta ut sina bilpooler var tredje år. Det finns en liten
1322 sanning i det kritiker hävdar - gemene svensk har inte råd att köpa en ny elbil, med eller utan bonus.
1323 Den absoluta majoriteten av bilköpen privatpersoner gör är på andrahandsmarknaden. Det blir
1324 därför politikens ansvar att skapa nog med ekonomiska incitament för privatpersoner och företag att
1325 välja en elbil över en fossilbil när det är dags för inhandling av nytt fordon.

1326

1327

1328 Omställningsdiskussionen är en lök med många lager, men det finns lågt hängande frukter - dels
1329 behöver vi öka andelen elbilar på andrahandsmarknaden, för att öppna upp den för samtliga
1330 samhällsklasser och för alla i landet. Samtidigt behöver vi säkerställa att 100% av alla nybilsköp är
1331 laddbara.

1332
1333

1334 Det första gör vi genom att skapa ekonomiska incitament för företag att alltid välja elfordon när
1335 något färdmedel i flottan ska bytas ut. Ruljangsen på förmånsbilar är i regel var tredje till femte
1336 (utifrån hur de skattemässiga incitamenten ser ut idag). Efter denna brukstid går bilen vanligtvis ut på
1337 andrahandsmarknaden för gemene privatperson att köpa.

1338
1339

1340 Det andra säkerställer vi genom att skapa så kraftiga förmåner att det inte är ekonomiskt försvarbart
1341 att välja fossil över el när man köper bil i Sverige. Enligt Vattenfall var 56% av alla nybilsköp 2022
1342 laddbara alternativ. Motsvarande siffra i Norge var ca 80%. Förutom att Norge länge haft liknande
1343 elbilsbonus som Sverige, till nyligen, haft så har de en rad andra incitament - bla. tullfria zoner,
1344 utnyttjande av samma körfiler som kollektivtrafik, skattebefrielser, gratis färjor och parkering m.m

1345
1346

1347 Norge har ett nollutsläppsmål för 2025 - då alla nya personbilar och stadsbussar bör vara helt
1348 eldrivna. För att sätta Sverige på kartan och utmana vårt nordiska grannland om rollen som
1349 omställningspionär så yrkar vi...

1350 [Att-sats](#)

1351 [2.17.1](#) att Centerpartiet ska verka för fler och starkare ekonomiska incitament för elbilsägande.

1352 [2.17.2](#) att Centerpartiet ska verka för återinförande av och utökad bonus vid elbilsköp för
1353 privatpersoner och företag.

1354 [2.17.3](#) att Centerpartiet ska verka för att ta fram en nationell omställningsstrategi med uttalade mål
1355 om när Sveriges fordonsmarknad ska vara helt fossilfri.

1356 [Yttrande Distrikt](#)

1357 Motionen berör frågan om omställningen till elektrifierade transporter och elbilar i synnerhet, och
1358 lägger ett antal förslag som syftar till att påskynda denna omställning. Distriktsstyrelsen delar
1359 motionärernas bild om att mer elektrifierade transporter och fler elbilar i fordonsflottan är ett viktigt
1360 och nödvändigt inslag i transportsektorns klimatomställning. Det är olyckligt och beklagligt att den
1361 nuvarande regeringen valde att skrota elbilsbonusen, särskilt då det gjordes med mycket kort varsel.
1362 Klimatbonusen för bilar har varit en av Sveriges mest framgångsrika klimatåtgärder och bidragit till
1363 att andelen laddbara bilar nu utgör mer än hälften av alla nyregistrerade bilar. Det är också beklagligt
1364 att samtidigt som det planeras för flera stora och världsledande batterifabriker i Sverige att
1365 regeringen minskar många familjers möjlighet att ha råd att köpa en elbil.

1366 Distriktsstyrelsen delar även motionärernas bild av att fler bör ha råd att byta ut sin fossila bil mot en
1367 elbil, varför andrahandsmarknaden för elbilar behöver utvecklas. Dock ser inte distriktsstyrelsen att
1368 det i dagsläget behövs särskilda åtgärder för att utveckla eller stärka den, då marknadskrafter på

1369 egen hand styr mot att tidigare generationers elbilar nu börjat säljas en andra eller rentav tredje
1370 gång.

1371 Distriktsstyrelsen instämmer i motionärernas förslag om att Centerpartiet bör verka för effektiva
1372 ekonomiska incitament för elbilsägande samt att verka för ett återinförande av den av regeringen
1373 skrotade elbilsbonusen. I detta sammanhang vill distriktsstyrelsen hänvisa till Centerpartiets
1374 nationella budgetmotion för 2023, i vilken det tidigare bonus-malussystemet föreslås införas till en
1375 summa på nästan 2,1 miljarder kronor för 2023 och 2,6 miljarder för 2024. Dock föreslås
1376 klimatbonusen begränsas till de bilar som kostar mindre än 500 000 kronor, med motiveringen att
1377 fokusera bonusen till de mindre dyra bilarna där risken är större att den genomsnittligen bilköparen
1378 inte har råd. Parallellt med att bonusen ska få fler att välja att köpa en elbil så vill Centerpartiet se
1379 stora satsningar på att bygga ut laddningsinfrastrukturen. Till exempel föreslås ett nationellt
1380 bindande mål för täthet av laddningsinfrastruktur, stöd till driften av snabbaddningsstationer på
1381 landsbygden, samt förenklingar för samfälligheter att installera laddningsmöjligheter.
1382 Distriktsstyrelsen menar att dessa satsningar, fullt utbyggda, kommer göra det mer attraktivt att
1383 skaffa en elbil. Därmed instämmer distriktsstyrelsen i motionens intentioner vad gäller den första och
1384 andra att-satsen.

1385 Motionärerna anför även att Centerpartiet ska verka för att ta fram en nationell omställningsstrategi
1386 för fordonsflottan i syfte att få ner transportsektorns utsläpp till noll. Det är ett viktigt förslag men
1387 distriktsstyrelsen vill hänvisa till de färdplaner som tagits fram inom ramen för initiativet *Fossilfritt*
1388 *Sverige*. Det existerar två färdplaner för lätta respektive tunga fordon som sätter tydliga mål för både
1389 årtal och vilken minskning som ska ha skett. Dessa färdplaner bygger på nära samverkan mellan det
1390 offentliga och industrin och näringslivet och är troligen en av de mest lovande arbetsmetoderna som
1391 har tagits fram kopplat till klimatomställningen. Distriktsstyrelsen anser att detta arbete inte bör
1392 dubblas eller löpa i parallella strukturer, varför motionens tredje att-sats om en ytterligare
1393 omställningsstrategi avslås.

1394 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att anse motionen besvarad vad gäller att-
1395 sats 1 och 2

1396 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att avslå att-sats 3

1397 [2.18 Motion att göra det mer förmånligt för privatpersoner att investera i](#) 1398 [solceller](#)

1399 **Motionskrivare:** Mikael Carlsson

1400 GNOSJÖ KOMMUN C-krets, Jönköpings län C-dist

1401 [Välj område:](#)

1402 Klimat och Energi - Program

1403 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1404

1405 [Brödtext](#)

1406 Vi befinner oss just nu i en "elkris" och ett ekonomiskt läge i Sverige där vi även har inflation och
1407 stegrande räntor. Ett enkelt medel för enskilda personer att bli självproducerande på el är att
1408 installera eller investera i solceller. Men dagens ekonomiska läge med föregående faktorer gör det
1409 väldigt betungande för låginkomsttagare och även stora delar av medelinkomsttagarna att göra den
1410 investering som behövs.

1411 Om man som räkneexempel räknar lågt med en genomsnittlig förbrukning om 15 000kwh per år och
1412 villa (SCB räknar på 20 000kwh/villa/år) skulle investeringen behöva en anläggning om 22 500kwh/år
1413 för att göra investeringen lönsam. Detta då man under perioden december, januari och februari i
1414 Sverige endast producerar 5-7% av årstillverkningen. Om man som räkneexempel räknar lågt åter
1415 igen om en anläggning på 22 500kwh/år och ett batteri till detta för att effektivisera maximalt så blir
1416 denna investering ca 250 000kr med dagens priser.

1417 För ett enskilt hushåll som inte har dessa ekonomiska medel och behöver låna upp summan på
1418 banken blir månadskostnaden med amortering och ränta ca 3 000kr/månad, baserat på normala 8
1419 års amorteringstid på blancolån och en ränta på 5-6%.

1420 För att möjliggöra för fler hushåll att investera i egna anläggningar eller som andel i en större
1421 solcellspark bör man ta fram förslag där stat, region eller kommun kan låna ut pengar till enskilda
1422 hushåll eller ekonomiska föreningar med en amorteringstid på 20 år och en ränta med ett maxtak på
1423 3%. Månadskostnaden skulle i så fall bli ca 1200kr i ränta och amorteringar.

1424 Om man kunde stimulera fler hushåll att göra denna investering hade vi dels avlastat elnätet väldigt
1425 mycket, samtidigt som vi stärkt både staten och hushållens ekonomi. Enligt beräkningar på ovan
1426 nämnda modell hade ett enskilt hushåll kunnat ha 2 800kr mer i plånboken samtidigt som man
1427 återbetalar på sin investering! Detta baseras på att man inte längre behöver köpa el mer än perioden
1428 dec-feb och att man har en liten överförsäljning i kombination med skatteavdrag på såld
1429 överproduktion.

1430 I Sverige gjorde vi 2022 åt ca 176 Twh. Om vi hade kunnat få 500 000 (25%) av Sveriges hushåll att
1431 investera i egna solceller hade vi avlastat nätet med 6,4% (11,25 Twh) av den årliga elförbrukningen i
1432 landet. Då är inte ens boende i lägenheter inräknade som exempel!

1433 [Att-sats](#)

1434 [2.18.1](#) att Centerpartiet skall verka för att man på statlig, regional, kommunal eller på annat sätt
1435 möjliggör för hushåll att få lånevillkor om 20 års amorteringstid och ett maxtak på ränta om
1436 max 3%.

1437 [Yttrande Distrikt](#)

1438 *Distriktsstyrelsen delar motionärens åsikt och målsättning. Att starta en folkrörelse med*
1439 *människor som blir elproducenter och därmed minskar både klimatutsläpp och stärker*
1440 *självförsörjningsgraden ligger i tiden. Det som vi däremot är osäkra på är hur man bäst gör*
1441 *detta utan att bryta mot lagen.*

1442 **Distriktsstyrelsen förslag till beslut att avslå motionens att-sats**

1443 **Att tillstyrka Tilläggsattsatsen**

1444 *Vi vill därför föreslå en tilläggsattsats med följande lydelse:*

1445 *Att Centerpartiet lägger fram förslag som möjliggör för villaägare, bostadsrättsinnehavare*
1446 *och hyresgäster att investera i egenägda såväl som gemensamhetsägda solcellsproduktion.*

1447 Mikael Carlsson, Gnosjö yrkar bifall till motionen Distriktsstämman beslutades i enlighet med
1448 distriktsstyrelsen förslag

1449 [2.19 Underlätta för solceller](#)

1450 **Motionskrivare:** Henrik Juhlin

1451 HUDDINGE C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

1452 [Välj område:](#)

1453 Klimat och Energi - Program

1454 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1455

1456 [Brödtext](#)

1457 Som politiker för Centerpartiet så är det viktigt för mig att vi jobbar med att förenkla regler och med
1458 denna motion så vill jag ge mig på regelkrånglet och annat kring solceller.

1459 När jag och min familj ville installera solceller på vårt hus valde vi solceller som är svarta
1460 utanpåliggande solceller som syns väl från gatan. När vi ville installera dessa så krävdes inget bygglov,
1461 ingen anmälan eller någon information alls till kommunen.

1462 När en annan sedan i samma område ville installera solceller som skulle ligga dikt an på taket, då
1463 krävdes det bygglov. Så solceller som knappt syns för att de följer taket kräver bygglov, men
1464 utanpåliggande som syns väldigt väl kräver inte bygglov.

1465 Varför de som följer taket kräver bygglov är för att det då ser ut som man ändrar färg på taket, vilket
1466 inte är fallet med de utanpåliggande som tydligt är något annat. Det är dags att vi verkar för att
1467 solceller som följer taket eller är integrerade inte heller kräver bygglov.

1468 Solceller är som mest effektiva i en viss vinkel, men att sätta upp solceller i en annan vinkel än taket
1469 kräver också bygglov. Jag kan förstå att om man till exempel ställer solceller i 45% grader på ett platt
1470 tak så ändrar de verkligen det estetiska utseendet för det taket. Men det måste ju finnas något
1471 mellanting där bygglov inte borde behövs. Så Centerpartiet borde verka för att mjuka upp kravet om
1472 vinkeln så att man har möjlighet att justera vinkel en del för att tillverka mer solel.

1473 När man väl har sina solceller på plats så finns två problem, ett är att det är väldigt lång tid på att få
1474 sin energitåtare utbytt så att man kan mäta den el som producerarnas. När det gäller detta problem
1475 så borde Centerpartiet verka för att högre krav ställs på elbolagen att snabba på bytet av mätare.
1476 Det andra problemet är att solcellsanläggningen inte får tas i drift innan mätaren är bytt. Som jag
1477 förstod det så är det framför allt byråkrati. Under de ibland flera månader som bytet kan ta så går vi
1478 alltså miste om solel. Jag förstår att man inte kan få betala för el så länge det inte finns en mätare,
1479 men att inte kunna använda sin egen solel under den tiden känns ju bara löjligt och jag tänker att de
1480 flesta som installerar solceller inte skulle ha något emot om det skickas ut lite solel på nätet gratis
1481 mot att man samtidigt kan använda sin el istället för att ha anläggningen avstäng tills mätaren är
1482 bytt.

1483 [Att-sats](#)

1484 [2.19.1](#) att Centerpartiet verkar för att solceller som följer taket inte kräver bygglov.

1485 [2.19.2](#) att Centerpartiet verkar för att solceller som är integrerade i taket inte kräver bygglov.

1486 [2.19.3](#) att Centerpartiet verkar för att solceller kan installeras i en mindre avvikelse gällande vinkeln
1487 utan att det krävs bygglov.

1488 [2.19.4](#) att Centerpartiet verkar för att elbolag skyndsamt måste byta ut elmätare efter installation
1489 av solceller.

1490 [2.19.5](#) att Centerpartiet verkar för att en utredning ska göras om solcellsanläggningar kan tas i drift
1491 innan elmätaren är bytt.

1492 [Yttrande Distrikt](#)

1493 Distriktsstyrelsen ser positivt på en lättnad av bygglovsregler när det kommer till solceller och
1494 solpaneler som följer fastighetens befintliga fasadstruktur, oavsett fastighetens kulturella och visuella
1495 värde. Vi behöver gemensamt stärka den utveckling som sker med förnybar elproduktion
1496 hos privatpersoner och fastighetsägare. Då en sådan installation ej anses vara permanent kan
1497 lättnader i regelverk och lagar lättas till förmån för en bredare installationsutveckling. Vi anser att
1498 elnätsbolagen bör påskynda driftsättning och anslutning efter installation av solceller och föreslår
1499 att Centerpartiet ska verka för tydligare regler för att detta ska ske.

1500 Vii anser att Centerpartiet bör driva frågan i detaljplaneprocesser om att tillåta integrerade
1501 solceller som alternativt takmaterial för att lättare få till stånd installationer vid bygglov för
1502 nybyggnation eller byte av takmaterial.

1503

1504 Distriktsstämmans beslut:

1505 Att sats

1506 1: Bifall

1507 2: Avslag

1508 3: Bifall

1509 4: Bifall

1510 5: Avslag

1511 [2.20 Angående uranbrytning](#)

1512 **Motionskrivare:** LEIF Waltherum

1513 SKÖVDE C-krets, SKARABORG C-dist

1514 [Välj område:](#)

1515 Klimat och Energi - Program

1516 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1517

1518 [Brödtext](#)

1519 Centerpartiet medverkade tillsammans med den Socialdemokratiska regeringen till att det sedan
1520 augusti 2018 är förbjudet att utvinna och bryta uran i Sverige. Uranbrytning innebär mycket stora
1521 miljökonsekvenser och halten av uran i de svenska bergen är låg. I de Västgötska platåbergen som
1522 beskrivs som den största uranfyndigheten i Sverige är den 300 gram per ton. Det skapar gigantiska
1523 avfallsberg. Vid Ranstadverket i Häggum (Skövde kommun) startades på 1960-talet en urangruva
1524 under en kort tid, det stora dagbrottet lyckades utvinna uran för att klara bränsleförsörjningen till ett
1525 kärnkraftverk under ett års tid. 1977 beslutade Skövde och Falköpings kommuner att lägga in det
1526 kommunala vetot mot planerna på fullskalig uranbrytning. Kostnaderna för återställning och
1527 behandling av restavfall och kontrollprogram för restupplag uppgår så här långt till cirka en halv
1528 miljard. Kontrollprogram och åtgärder för att minimera läckage till närliggande Hornborgasjön
1529 kommer fortgå i hundratals kanske tusentals år framöver. Uranbrytning i ett levande kulturlandskap
1530 innebär mycket stora risker för människors och djurs hälsa samt ett mycket stort ingrepp i naturen
1531 som påverkar levnadsbetingelserna högst väsentligt. De högre halterna av uran återfinns som regel i

1532 alunskiffer som är att beskriva som bergarternas avfallstipp och den brytningsmetod som är
1533 tillämpbar är dagbrott även om andra metoder används i andra länder med ännu större påverkan på
1534 miljö och vatten.

1535 2007 ansökte ett Canadensiskt gruvprospekteringsföretag om undersökningstillstånd efter bland
1536 annat uran i ett stort område som omfattade stora delar av Skövde, Skara, Falköping och Tidaholms
1537 kommuner. Totalt berördes cirka 4000 fastighetsägare. Under de kommande 8 åren försökte
1538 prospekteringsföretaget få markägare och kommuner att ge vika. Detta trots att kommunerna
1539 gemensamt stod upp och sa att vi kommer använda det kommunala vetot om ni går fram, svaret
1540 tillbaka var att politiker är utbytbara.

1541 Det finns också en äganderättsaspekt i frågan som för många markägare blev ett uppvaknande, som
1542 enskild markägare har du inget att sätta emot ett prospekteringsföretag, det står dem fritt att agera
1543 under ett undersökningstillstånd, du kan endast marginellt påverka provborrning på din egen mark.

1544 Centerpartiet var det parti som på 1970-talet satte stopp för storskalig uranbrytning vid
1545 Ranstadverken. Det var de centerpartistiska kommunpolitikerna som enade och samlade markägare
1546 och kommuner när hotet återigen blev en realitet 2007-2015. I ett hållbart energisystem som tar
1547 ansvar för kommande generationer finns ingen uranbrytning. Därför yrkar jag

1548 [Att-sats](#)

1549 [2.20.1](#) att Centerpartiet fortsatt verkar för förbud mot uranbrytning i Sverige.

1550 [2.20.2](#) att Centerpartiet värnar och slår vakt om det kommunala vetot mot uranbrytning i Sverige.

1551 [Yttrande Distrikt](#)

1552 En hållbar energiproduktion är viktig, både nu och i framtiden men även framställningen av
1553 densamma måste vara hållbar. Att bryta uran medför stor inverkan i naturen och får förödande
1554 konsekvenser för djur och naturliv liksom det påverkar människors livskvalité.

1555 I och med de förhållandevis låga värdena av uran som Sveriges berg har skulle det med största
1556 sannolikhet medföra gigantiska dagbrott. Uranet genom sin radioaktivitet ger upphov till strålning
1557 och skulle uran läcka ut i närmiljön i samband med gruvdrift skulle det få förödande konsekvenser för
1558 djur och naturliv som aldrig går att återställa.

1559 Vi ser med fördel en utbyggnad av förnyelsebara energikällor så som sol, vind, vatten och biogas.

1560 Ska vi fortsätta med kärnkraft ska forskningen kommit så långt att vi kan använda oss av restavfall
1561 istället för att förstöra naturvärden för all framtid.

1562 **Med ovanstående föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman besluta att:**

1563 - **bifalla motionen.**

1564 **Distriktsstämmans beslut**

1565 **Beslutar att bifalla motionen**

1566 [2.21 Mer hållbar energi till lokal nytta](#)

1567 **Motionskrivare:** ERIK Evestam

1568 SÄFFLE C-krets, Värmlands C-dist

1569 [Välj område:](#)

1570 [Klimat och Energi - Program](#)

1571 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1572

1573 [Brödtext](#)

1574 Centerpartiet har vid ett flertal tillfällen medverkat till energiuppställningar som vid undertecknandet ansågs vara både breda
1575 och långsiktiga. Uppställningarna har lett till en kraftig ökning av förnybar energi via vindkraft, utrustning av vattenkraft och
1576 utbyggnad av solceller. Våra verktyg har varit långsiktighet och förutsägbarhet. Detta har dock övergivits av andra ingående
1577 partier och energifrågan är därför spretigare och mer polariserad än någonsin tidigare.

1578 Därför behöver Centerpartiet förtydliga sina ställningstagande på ett antal punkter:

1579 - Kärnkraften ska bara byggas ut på de platser där det idag finns reaktorer. Att placera ut små reaktorer lite här och var
1580 kommer kasta in landet i ännu större osäkerheter i energiförsörjningen. För när kan dessa byggas egentligen? Av vem? Med
1581 vilka pengar? Och hur ska de klara miljöprövningen? Och under tiden som dessa frågor ältas, stöts och blöts så kan det
1582 lägga en blöt filt över den förnybara produktionen. Om det finns marknadsaktörer som vill bygga ny kärnkraft ska det därför
1583 fortsatt vara på de platser där det finns reaktorer sedan tidigare.

1584 - Vattenkraftens roll i energisystemet stärkas. Här har flera statliga myndigheter agerat anmärkningsvärt lomhört
1585 gentemot den nya lagstiftning som centerpartiet drev igenom från 2019 där äldre rättigheter för kraftverk och dammar
1586 återställdes, samtidigt som vattenkraftens produktionsförmåga skulle befastas. Tyvärr behövs därför ytterligare omtag i den
1587 frågan.

1588 -Mer av intäkterna från vattenkraft och vindkraft måste gå tillbaka till berörda områden. Det ger större förståelse för
1589 anläggningarna samtidigt som det stärker lokalsamhället ekonomiskt.

1590 - Solcellsparker är ett bra sätt att producera hållbar el och här finns det också en möjlighet att kombinera produktionen –
1591 med en nytta för lokalsamhället genom att parkerna byggs, ägs och drivs via lokala energigemenskaper. Detta är vanligt i
1592 övriga Europa, dock inte i Sverige, bland annat på grund av att det finns regelverk som bromsar och krånglar till det för de
1593 bygder som vill skapa dessa system.

1594 [Att-sats](#)

1595 [2.21.1](#) att Centerpartiet inte medverkar till att ny kärnkraft tillåts på platser där det tidigare inte
1596 funnits reaktorer.

1597 [2.21.2](#) att intäkter från såväl vattenkraft som vindkraft återförs till de kommuner och bygder där
1598 anläggningarna finns. Exempelvis via bygdepeng och kommunaliserad fastighetsskatt.

1599 [2.21.3](#) att de små och medelstora vattenkraftverken ges möjlighet att inte bara finnas kvar, utan
1600 dessutom moderniseras med ökad produktion som mål.

1601 [2.21.4](#) att det blir enklare att starta energigemenskaper för produktion av framförallt el från
1602 solceller.

1603 [Yttrande Distrikt](#)

1604 Centerpartiet i Värmlands distriktsstämma anser att att-satserna 21-23 anses besvarade och att att-
1605 satsen 20 bifalls.

1606 [2.22 Skattereduktion på Miljövänliga drivmedel](#)

1607 **Motionskrivare:** Henrik Arnesson

1608 Kungsbacka C-krets, HALLANDS C-distrikt

- 1609 Välj område:
1610 Klimat och Energi - Program
- 1611 Ange medmotionär/Motionärer
1612
- 1613 Brödtext
1614 Det förekommer idag att drivmedel som har en liten miljöpåverkan har samma skatt som de fossila
1615 alternativen. Ett exempel är Ecopar som både är mycket mindre giftigt vid utsläpp och även ger
1616 mycket mindre skadliga avgaser jämfört med fossil diesel, men ändå har samma skattesatts som
1617 fossil diesel.
- 1618 Att-sats
1619 [2.22.1](#) att Centerpartiet arbetar på alla tillämpliga nivåer för att skattenivån på drivmedel minskar
1620 med minskad miljöpåverkan.
- 1621 Yttrande Distrikt
1622 Dagens skatt på drivmedel består av koldioxidskatt, energiskatt och moms. Vilket betyder att om ett
1623 drivmedel har lägre CO2 utsläpp kommer det därmed redan ha en lägre skattesats. Gällande Ecopar
1624 som motionären tar upp som exempel, så är det namnet ett företag. Vilka har flera olika sorter
1625 drivmedel. Det vanligaste är Ecopar A som är en syntetisk diesel som framställs av naturgas. Medan
1626 Ecopar bio är ett biodrivmedel liknande HVO.
- 1627 Oavsett vilket drivmedel det gäller så finns det idag ingen möjlighet att sänka någon skatt som bara
1628 hade påverkat biodrivmedel. Skulle vi vilja göra som motionären ber om måste vi först införa en skatt
1629 på drivmedel och sen då tas bort på biodrivmedel.
- 1630 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att avslå motionen.
- 1631 [2.23 Flyttad att-sats från Motion 9.7 Utveckling av energipolitik -](#)
1632 [fjärrvärmens möjligheter](#)
1633 **Motionskrivare:** Richard Kullberg, LINKÖPING C-krets, ÖSTERGÖTLAND C-dist
1634 Riksorganisationen
- 1635 Välj område:
1636 Klimat och Energi - Program
- 1637 Ange medmotionär/Motionärer
1638
- 1639 Brödtext
1640 Bränslet i svensk fjärrvärmeproduktion är idag ofta spill från skogsindustrin och hushållsavfall, men
1641 även importerat avfall.
- 1642 Svensk kärnkraft använder bara 1/3 av värmeenergin ifrån uranet i driften av kondenskraftverk. Två
1643 tredjedelar av energin kyls bort - stor del energin blir spillvärme som försvinner ut i havet (och
1644 påverkar det lokala havslivet intill stränderna där vattnet blir varmare). Svensk energiproduktion och
1645 vikten av "självförsörjning" har blivit väldigt aktuellt i och med gånga årets omvärldshändelser. Om vi
1646 kunde utnyttja potentialen som finns i spillvärmerna till fjärrvärme skulle vi kunna effektivisera
1647 uppvärmningen av hushållen. Möjligheten att tillvarata spillvärmerna från kylvattnet i kärnkraftverk är

1648 inte tillräckligt utforskat. Lagen förbjuder detta idag. Samtidigt har forskare, exempelvis Björn
1649 Karlsson (professor i energisystem) varnat för att energi går till spillo i Sverige. Detta eftersom
1650 fjärrvärmeanläggningar som skulle kunna producera el samtidigt som värme inte gör så idag och
1651 kraftverk som producerar el inte tar tillvara på värmen som biprodukt - samtidigt är alltså spillvärme
1652 från kärnkraftverk förbjudet att använda.

1653 Samtidigt kommer det nu ny teknik för att kunna ta tillvara på spillvärme från serverhallar. En av
1654 Sveriges mest högteknologiska serverhallar som byggs för Banhofs servrar i Stockholm är tänkt att
1655 nyttja spillvärmen från till fjärrvärme för fastigheter i närområdet. Här finns det mycket som det
1656 offentliga skulle kunna göra för att utverka och möjliggöra för aktörer att investera i smarta "cykliska
1657 energisystem".

1658 Fjärrvärme är ett energislag med stor framtida potential som skulle kunna gå från att ha varit "det
1659 bästa av det sämsta" sättet att göra sig av med avfall, till att bidra till smart och miljövänlig
1660 energianvändning. Men det finns några hinder på vägen.
1661 Nyligen rapporterades det om att husägare som är anslutna till Södertörns Fjärrvärme AB i södra
1662 Stockholm kan tvingas betala för "nyanslutningsavgifter" på uppåt 400 000 kronor per hushåll.
1663 Detta för att bekosta ett nytt fjärrvärmenät, då det kommunala bolagets fjärrvärmenät levit ut sin
1664 livslängd och därför behöver ersättas av ett nytt. Risker att det blir ringar på vattnet och fler bolag
1665 börjar kräva fjärrvärmekunderna på höga installations- eller reparationskostnader kan även få följden
1666 att villaägare väljer bort fjärrvärmen. Eftersom marknaden inte är fri, kan man som villaägare kan
1667 inte fritt vilja fjärrvärmeleverantör. Valet man kan göra är att istället lägga pengarna på billigare
1668 uppvärmningsalternativ. Vad sker med fjärrvärmenätet då?

1669 Marknaden för elleveranser är på liknande sätt ett problem, där nätägare kan ta ut stora viner ur
1670 bolagen samtidigt som de höjer nätavgifterna eftersom dessa sägs bekosta renoweringar och
1671 nyinvesteringar i elnätet. Hur kan vi som parti skydda de stora bolagens vinster på bekostnad av
1672 energikonsumenterna?

1673 Förutsättningarna för fjärrvärmeoperatörerna kommer kanske behöva förändras. Regelverk behöver
1674 genomlysning och fjärrvärmemarknaden behöver bli het igen. Kommunala fjärrvärmeföretag utgör
1675 omkring 60 procent av produktionen, samtidigt som restvärme från olika industrier inte utnyttjas
1676 mer än till hälften.

1677 Jag vädjar därmed till stämman att bifalla mina yrkanden:

1678

1679 [Att-sats](#)

1680 [2.23.1](#) att Centerpartiet ska arbeta för att häva förbudet att ta tillvara spillvärmen från
1681 kärnkraftverk.

1682 [Yttrande Distrikt](#)

1683

1684 [2.24 Flyttad att-sats från Motion 9.84 Incitament för ett hållbart resande](#)

1685 **Motionsskrivare:** Michaela Haga, Österåker, Stockholms län

1686 Riksorganisationen

1687 [Välj område:](#)

1688 Klimat och Energi - Program

1689 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

1690 Henrik Julin, Huddinge, Stockholms län

1691 [Brödtext](#)

1692 Vi behöver fortsätta ta stora steg framåt för att ställa om transportsektorn. På personbilssidan var
1693 det många som akut köpte en bil när regeringen signalerade att de skulle stoppa att betala ut
1694 klimatbonusen. Nu behövs nya styrmedel för att säkerställa att utvecklingen fortsätter gå åt rätt håll.

1695

1696 I Norge har elbilsstimulanser gett god effekt för elbilsförsäljningen. Även om momstaket nu reglerats
1697 från och med 1 januari 2023 i statsbudgeten. Nu har det införts ett tak och moms betalas på det
1698 belopp som överstiger 500 000 norska kronor. Trots allt är det en stimulans som gett effekt.

1699

1700 I Finland befrias även persontransporter från skatt med kvarstående rätt att dra av skatt som ingår i
1701 anskaffningarna. Detta kommer att införas vid årets början och pågå till slutet av april 2023. Vi
1702 behöver göra allt vi kan för att både få tillbaka resenärerna inom kollektivtrafik och övriga
1703 persontransporter. Samtidigt som vi behöver hitta sätt att kompensera för ökade kostnader för
1704 hushållen och ett ansträngt ekonomiskt läge. Även branschorganisationen Svensk kollektivtrafik har
1705 som ett av sina åtgärdsförslag för omstart av kollektivtrafiken efter pandemin, att sänka moms för
1706 kollektivtrafik med bibehållen avdragsrätt för ingående moms.

1707 Genom rätt stimulanser och incitament kan vi styra resandet till att bli mer hållbart så att vi når de
1708 uppsatta klimatmålen för transportsektorn.

1709 Vi yrkar därför på att Centerpartiet verkar för att:

1710 [Att-sats](#)

1711 [2.24.1](#) att slopa moms på elbilar enligt norsk modell.

1712 [Yttrande Distrikt](#)

1713